

Imkime Ruoštis į Svarbų Žygi

Tik ką neseniai praleidome laimingai Susivienijimo 29-ąjį seimą, o štai prieš mūsų akis naujas, gal dar svarbesnis reikalas. Tai būsimasis Lietuvių Rymo-Katalikų Federacijos Kongresas, kursai, chiegiečių su- manymu (jį, tikimės, patvirtis ir Federacijos valdyba) turės būti Chicagoje 22-25 rugsėjo šių metų. Savo skaitytojams pasi- stengsime visa eile straipsnių išaiškinti Federacijos tikslus, reikšmę mūsų gyvenime, jos nu- pelnus praeityje ir uždavinius ateityje. Į šitą numerį dedame jau pirmą straipsnį "Kas tai yra Liet. Rymo-Kat. Federacija?" Šiuo gi straipsneliu mums rūpi nurodyti, kaip Federacija yra svarbi mūsų gyvenime.

Mes turėtume padalyti Ameri- kos lietuvius į dvi rūši: į tuos, kurie grįš į Lietuvą ir į tuos, kurie pasiliks gyventi čia Ame- rikoje. Nors mes ir kažkaip pagedaume, ydant pirmųjų skaičius būtų kuodidžiausias, an- trųjų gi kuomažiausias, vis del- to, kaip gyvenimas parodo, labai daugelis mūsų ateivių dėl įvai- rių aplinkybių negali į Lietuvą grįžti. Del šių lietuvių, atskir- tų ant visados nuo savo krašto, mūsų tikslas turi būti, kad jie, patapę čia krašto geriausi pilie- čiai, pramokę šios šalies kalbos, amatai, kad galėtų lipti augstyn savo turtu, dora, apšvieta ir soci- jaliu padėjimu, — tečiau, visa tai siekdami, kad nenustotų bū- ti geriausi lietuviai ir katalikai, kad neišžadėtų savo kalbos, at- simintų gimines, tėvynės reika- lus, kad tiems reikalams nesigai- lėtų savo aukų.

Gal dar svarbesni yra mūsų seikiai su tais mūsų broliais, ku- rie, trumpiau ar ilgiau čia pa- gyvenę, grįš į savo kraštą. Del jų mūsų tikslas yra: taip sutai- syti jų čia gyvenimo sąlygas, tiek suteikti jiems reikalingos para- mos, kad jie netik nenustotų tu dvasios turtu, kuriuos atsivežė (tikėjimo, doros, tėvynės mei- lės), bet dar kad juos sustorin- tų, pagilintų; toliau, kad ingy- tų naujų turtų savo dvasiai: mokslo, amato pažinimo, gyveni- mo patyrimo, na, o taip-pat, kad šiek tiek dolerių susirinktų. Vi- sus juos mes turėtume traukti į naudingas savas organizacijas, kurios padėtų jiems visų pami- nėtų praklinių tikslų siekti. Jei- gu mums pasisektų taip pavesti mūsų išeivius, tuomet jiems Ame- rika būtų ne tuo, kuo ji šian- dieną daugumai kad yra, bū- tent girtos, patvirkusios laisvės, dvasios ir dažnai kišenias skur- do vieta, — bet būtų svarbi gy- venimo mokykla, kurią išėję jie grįžtų į gimtąją šalį sveiki dva- sia ir kūnu, šviesūs, įsitraukę į visuomenės gyvenimą ir su ne- tuosčia kišene. Tuomet ir išeiv- bė nebe bėdis būtų Lietuvai, bet palaima ir nauda.

Nieko naujo čia nepasakome. Visi tie dalykai praklinesniam mūsų ateiviams senai rūpi, ir jie stengiasi visa tai vykinti, riš- damiesi ir tam tikras organizaci- jas. Tečiau ne visi keliai prie laimės ir gerovės veda. Visa pridera nuo to, kokią kas kėlį apsirinka, kokių pamatų laiky- sis. Yra, kaip žinoma, daug įvai- rių nuomonių apie pačius nei- svarbiuosius gyvenimo klau- simus; tos nuomonės gimdo gy- venimė aroves, partijas. Tečiau mūsų, lietuvių katalikų įsitikini- mu, tik tokiai visuomenės darbas, tik tokios organi-

zacijos parūpina mūsų bro- liams ir mūsų tėvynei gerą ateitį, kurios remiasi Kristaus mokslu ir savo tėvynės meile.

Tai ir suprato lietuviai katali- kai, kuomet jie steigė čia įvai- rių įvairiausias tautiška-katali- kiškas organizacijas ir įstaigas. Steigė jas tokioj eilėj, kaip nu- rodė tikrieji gyvenimo reikalai.

Atvažiavus į svetimą kraštą, kad aprūpinti savo tikybės rei- kalus ir užlaikyti savo kalbą, reikėjo savo bažnyčių, kunigų — ir štai steigiamos parapijos. Rei- kėjo parūpinti pašalpą ligoje, steigiamos visur pašalpinės drau- gijos. Tų pasirodė permaža; pa- aiškėjo reikalas vienos didžiū- lės organizacijos, vienijančios su- sielšimo ir apsidraudimo reika- lais visus Amerikos lietuvius ka- talikus — steigiamas ir augina- mas Lietuvių Rymo-Katalikų Su- sivenijimas Amerikoje. Pasi- kėjo švietimosi, padorių pasilin- ksminių reikalas — steigiami apšvietos, pasilinksmimo klu- bai, teatrų ir draugijos.

Pasidarė aišku, kad be savų lietuviškų mokyklų mes čia ne- išlaikysime savo tautybės — ir šitai steigiamos mokytojų semina- rija — šv. Kazimiero Seserų vie- nuolija atsiranda viena po ki- tos parapijinės mokyklos.

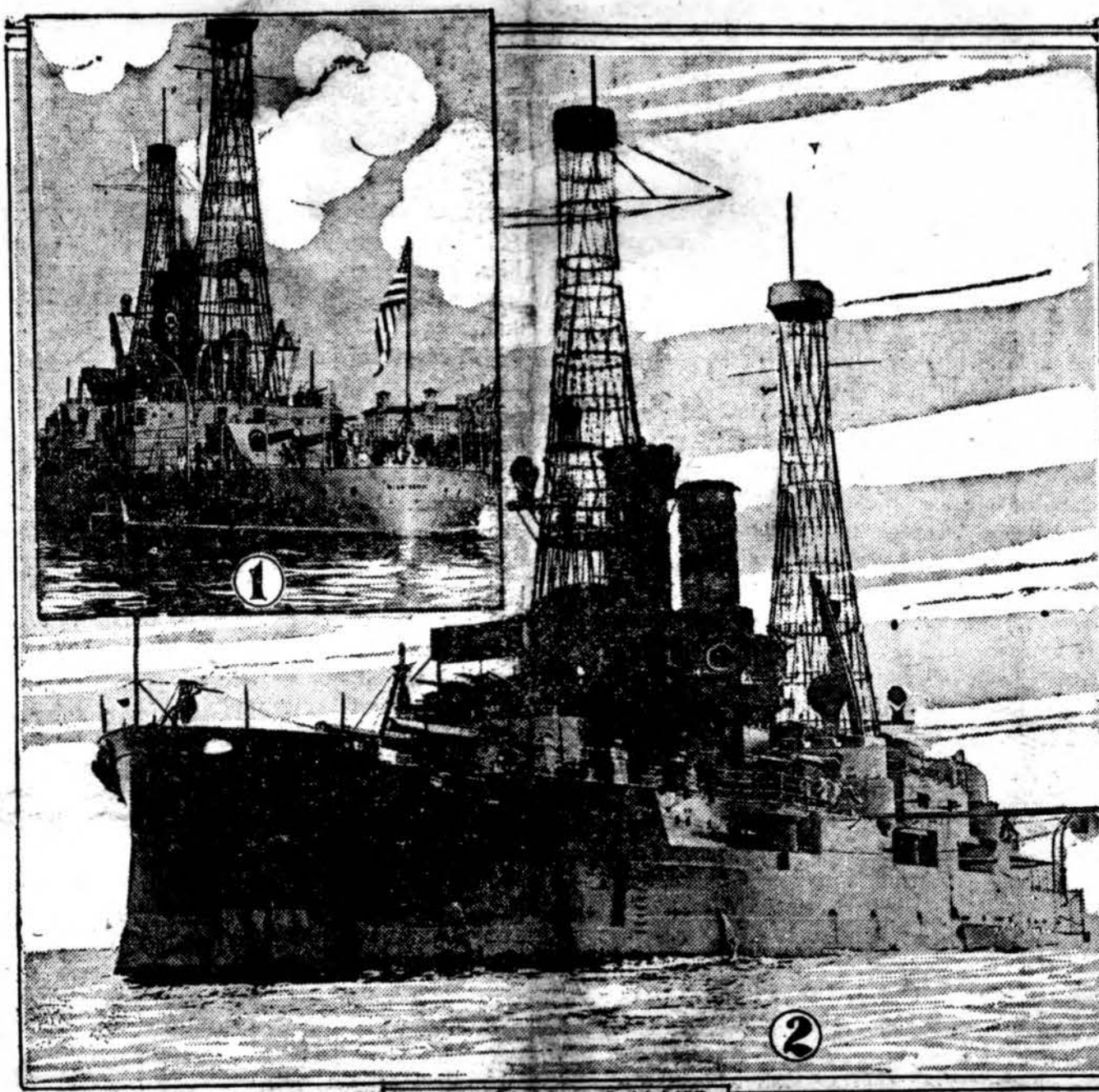
Reikia kovoti prieš girtybę — steigiamos blaivinkų draug- jos.

Reikia organizuoti geriau ka- talikišką spaudą — steigiamas "Draugo" bendrovė. Reikia šelpti beturčius, globoti našlai- čius — organizuojama Labdary- bė.

Atsibodo socialistų tvirkinan- tis veikimas — jaunuomenė pa- ti grįžta prie doros, prie Dievo, organizuojasi "Lietuvos Vyčiai". Matome tauti, į kiek šakų iš- siskirstė lietuvių katalikų visuo- menės darbas. Tas visas atžalas išleido jau gyvenimas. Tečiau tas gyvenimas nestovi ant vietos, o nuolat naujus reikalus rodo ir naujus klausimus stato. Didelį dar savo žodį tars, svarbų indė- lį į mūsų tautos kultūrą tie- tuvė katalikė moteris — ir štai baigia bręsti Lietuvių-Katalikų moterų sąjunga.

Nereikia būti pranašu, kad at- spėti, jogei gyvenimas turės pa- gaminti netolimoje ateityje dar vieną naują judėjimą — tai ka- talikų darbininkų judėjimą, kad gerinti darbo sąlygas, apsidrau- sti nuo bedarbės. Nes mūsų so- cialistai tik prispieję darbinin- kams pilnas ausis, gražių pažadė- jimų, jų gi padėjimo ligšiol nei- per nago juodimą neįstengė pa- gerinti.

Čia taip-pat bus žymi vieta kooperacijos draugijoms. Tečiau visi tie gražūs jau esamieji ir dar- būsimieji judėjimai, organizaci- jos, įstaigos — labai žymios nau- sia nepadarę, negalėtų labai tiksliai darbuotis, jeigu būtų iš- krikusios, eity kuri sau. Reika- lingas viską vienijantis centras, reikalinga įstaiga, kuri jungtų visas šakas į vieną didelį medį, vienyntų visus lietuvius katalikus į vieną didelę stiprią organizaci- ją. Toje organizacijoje turėtų rinkties visų lietuvių katalikų mintys, širdys, ir užmanymai. Ir nesvarbu, kas inė gerą mintį, užmanymą — ar svietiškas, ar dvasiškas; ar vyras, ar moteris; visų pajėgoms ir mintims čia turi būti lygi vieta, nes visų vie- nas turi būti tikslas: auginti krikščioniškos Lietuvos kultūrą. Tokia įstaiga mes jau ašid Die- vui turime. Tai Lietuvių Rymo- Katalikų Federacija, vienijanti visą visuomeninį lietuvių katali-

Du laivų Mississippi (1) ir Idaho (2), kuriuos Graikijos valdžia rengiasi pirkti nuo Jung- tinių Valstijų. Prieš tai Turkija pakėlė protestą, ji bijosi, kad Graikija nesustiprėtų ir neliktų Turkijai vienu didžiųjų priešu.

kų darbą. Jos svarbiausis tik- slas, kaip skelbia jos program- s, yra: "bendromis visų lietuvių katalikų spėkomis gaivinti savo tarpe augstesni, tobulesni, do- resni ir teisingesni namini, viešą, drangišką ir politikišką gyveni- mą".

Kiekvieno gi Federacijos Kon- greso uždaviniai yra daryti per- žvalgą jau nuveiktų darbų, išai- škinti ir taisyti viešojo darbo silpnas puses ir nepriteklus, su- žiūrėti naujas darbo sritis, ga- linti naujus judėjimus. Taigi uždaviniai — begalo svarbus. Užtat kiekvienas kongresas — tai vaisingiausios dienos mūsų tautos kultūrai. Ypač svarbus ir vaisingas turėtų būti šių metų Kongresas.

Tečiau apie tai — kitame nu- meryje.

POLITIKA

AUSTRIJA.

Austrijos cesoriui Pranciškui Juozapui prisiėjo pergyventi dar- vienas naujas tragiškas atsitiki- mas. Nedėlio 28 d. birželio Se- rajevo mieste, Bosnijoje, užmušti Austrijos sosto įpėdinis Pranci- skus Ferdinandas ir jo žmona.

Pirmiausiai bevažiuojant gat- ve, buvo mesta bomba po įpė- dinio automobilu, bet bomba sprogo tik po antruoju auto- mobilu, kuriame važiavo įpėdinio sargai. Jie buvo tik lengvai su- žeisti. Bomba buvo pripildyta dinamitu ir švino gabalais ir, jai sprogu, išdaužyti aplinkiniai na- mai.

Įpėdinis liepė sustabdyti auto- mobilų, klausinėjo kas pasida- rė ir liepė apžiūrėti sužeistuosius sargus. Bombos metėjas tū- rai būti lygi vieta, nes visų vie- kas Gabrinovič šoko į upę Miljač- kas ir norėjo išbėgti, bet žmo- nės pradėjo jį ginties ir nedavė pabėgti. Po to įpėdinio moteris bandė perkalbėti savo vyrą, kad- sukūsi atgal ir nevažių to- liau, bet ją nuramino M. Potio- žiūrėjo.

rek, Bosnijos gubernatorius, ku- ris aiškino, kad viskas jau pra-ėjo, kad daugiau užmušę negali būti. Įpėdinis sutiko važiuoti į miesto salę, kame miesto majo- ras su žmonėmis laukė jų atsi- lankant. Jiems inėjus į salę, ma- joras buvo bepradėdas sakyti prakalbą, bet įpėdinis ir jį atsi- liepė: "Mes atvažiavome apsi- lankyti į jūsų miestą ir į mus mėtomos bombos". Truputį ap- sistojęs, jis liepė sakyti pradėtą prakalbą. Žmonės, kurie jau ligšioliai buvo sužinoję apie tą atsitikimą iš visų pusių šaukė "ura".

Iš salės įpėdinis su visais savo palydovais, važiavo aplankyti su- žeistojų pulkininko Morizzi. Vos tik automobilis privažiavo prie Rudolf gatvės, žmogus vardu Prinzip būdamas ant šaligatvio du kartu šovė į įpėdinį ir jo mo- terį. Pirmas šūvis pataikė mo- teriai, antrasai jam pačiam į di- džiasias gislas netoli sprando. Po kelių minučių abu mirė.

Zmogūdytės atsitiko taip stai- giai, kad daugumas žmonių, bu- vusių prie pat atsitikimo vie- tos net nei švioje išgirdo. Kai- kurie sako, kad Prinzip šovęs ke- lis kartus, bet tik du kart te- pataikė. Jis slapstėsis už namų kampų ir tik privažiavus artin automobilui iššokė iš užkėrtės ir pradėjo šaudyti.

Užmušęs tuojau suimtas ir tik su vargu policija teatgynė jį nuo žmonių, kurie norėjo jį ten pat nužudyti. Jis prisipa- žino esąs studentu, mokinęs Belgrade (Serbijos sostapilėje) ir neturėjęs jokių su savim drau- gų.

Tas atsitikimas atsitiko Bosni- jai, kuri tik 1908 m. buvo pri- jungta prie Austrijos. Jos pri- jungimui Serbija labai priešinosi ir dabar, spėjama, kad Serbijos darbas buvo nužudyti būsimą valdovą, į kurį kaip serbai, taip ir kiti slavai labai prielankiai žiūrėjo.

Ne pirmos tai atsitikimas, Habsburgų (Austrijos Ciesoriaus) šeimoje. Po nušovimo Pranci- skaus Juozapo brolio Meksikoj, Habsburgai nukentėjo nemažai įvairių nesmagumų. Dabartinio ciesoriaus sūnus ir sosto įpėdinis, Rudolfas užmuštas 1889 m. Cie- sorienė Elzbieta nužudyta 1898 m. Dabar nužadytas įpėdinis, ku- ris buvo, Pranciškaus Juozapo brolio sūnus. Vis tai istoriškos tragedijos.

MEKSIKA.

Pradžioje praėjusios savaitės, maža buvo vilties, kad Niagara Falls tarybos priešs prie ko- kio nors nusprendimo. Jungtinių Valstijų delegatą reikalavo pa- skirti konstitucionalistą laikinu prezidentu, Huertos delegatui no- rėjo bešališko, o Carranza nesu- tikio prisiimti tarybos pasiūlyji- mui visai. Del Carranza delega- tai buvo Buffalo, kame Washing- tona delegatai šnekėjosi su jais gan ilgą laiką. Visų buvo spė- jama, kad tarybų galas visai arti.

Huertos delegatą apskelbė ilgą pranešimą, kuriame atmetama konstitucionalistų prezidentas ir aiškinama, jog netiesa, kad tau- ta remia sukilėlius, nes daugiau nei 10,000,000 gyventojų esą pri- siirė prie republikos. Jei būtų naujas prezidentas renkamas, ša- lis, be abejo, Carranzaus neiš- rinkty.

Sekančią dieną Jungtinių Val- stijų delegatą paskelbė savo pra- nešimą, kuriame buvo išaiškinta visai priešinga nuomonė, būtent: kad tarybos turi taip elgties, kad nenuskriausti sukilėlių, nes ki- taip jie pildysią savo pažadėji- mą ir ginklų jokiū būdu nepa- dės.

Tuo pačiu laiku buvo iškiles- nesutikimas Carranzaus su Villa. Mat vyriausias sukilėlių vadas užgavo Villos pilybę duodamas dalį jam pamestos šalies gen. Naterai, kuris buvo pasiūstas už- imti Zacatecas. Jis miesto ne- užėmė ir panešęs gerokus nuost- žiūrėjo.

lius turėjo atsitraukti. Beveik pusė jo kareivių buvo sužeistų ir užmuštų. Villai buvo prisak- kyta jį gelbėti. Villa atsisakė. Tuo pačiu laiku kai kurie valdi- ninkai, kurie buvo paskirti Car- ranzaus buvo suareštuoti Villos draugu. Villos resignacija iš- pradžios buvo priimta, ir paskir- ta jam vieta Chihuahua gubernato- riaus. Bez tuojaus 15 gene- rolių, kurie kovojo su Villa at- sisakė toliau kariauti. Po jų valdžia buvo į 30,000 kareivių. Carranza pamatęs, kad blogai da- lykai stovi, pasidavė ir pradėjo tarybas su Villa. Susitarė, Ci- rranza bus vyriausiu valdovu ci- viliskose dalykuose, Villa-gi ves visus karės reikalus. Taip susi- tarus, Villa pradėjo eiti Zaca- tecas linkui.

Huerta ir jo draugai nudžiugo išgirdę, kad Natera liko nuveiku- ties Zacatecas. Bet revoliucio- nieriai laimėjo kitur. Gen. Ob- regonui taip pasisekė ties Jalisco, kad jis uždėjo ten savo valdžią. Blanco su 17,000 vyrų visai ar- tinasi prie Guadaluajara. Sukilė- lių atakavimas Mazatlano miesto, pakol kas, atidėtas.

Federalistų laivas "Guerrero" nuskandino sukilėlių laivą "Tam- pio", kurio kapitonas nusižudė. Po trijų valandų mūšio "Tampi- co" kareivius iš vandens turėjo išgelbėti Amerikos laivynas.

ALBANIJA.

Visuose Balkanuose indomiau- sia scena Tai Albanija, ypating- gai miestas Durazzo. Čia Prūsij- os protestantas kunigaikštis slepiasi, apsuptas savo sostapilė- je jo paties padonųjų mahome- tonų ir ginamas katalikų ir Ita- lijos bei Austrijos laivynų. Tie dvi šali matomai tikisi gauti ko- kį nors naudą iš šalies, kurią jie patys padarė savivaldyba. Bevilts kunigaikštis kreipiasi tai į vieną tai į kitą, bet vietoj gauti, kokį palengvinimą, tik gi- liau įsipainioja į pinkles. Holan- dijos aficeriai, kurie pastatyti didžiųjų viešpatijų saugoti nuo įvairių vietinių susirėmimų, turi nemazai vargo. Nesutikimai vi- sur. Majoras Sluis, kuris buvo paskirtas naujojo kunigaikščio, susiginėjo su Essad Paša, karės ministriu. Pastarasis pareikala- vo atimti nuo jo valdžią. Išpra- džios kunigaikštis Vydas paluo- savo Majorą Sluis, bet kiek pa- laukęs vėl jį sugrąžino ir paluo- savė Essad Paša. Vėliau jis pa- siuntė Majorą Sluis į Hollandiją, ir jo vietoj pastatė kitą holiandą, pulkininką Thomsoną. Pulkinin- kas Thomsonas suareštavo du italijonų, kurie signalais norėjo suteikti tūlus ženklus sukilėliams, apgulus Durazzo. Tuo įsižeidė Italijos valdžia ir ji pareikalavo pulkininką pavartyti. Kunigaik- čiai nereikėjo daug tame dalyke veikti, nes Thompsonas buvo peršautas susirėmimo su suki- lėliais. Jo vietą užėmė Majoras Raelfsema, tik klausimas ar jis galės apginti miestą nuo sukilė- lių.

Sukilėliai skaitomi tūkstan- čiais. Jie gerai apsiginklavę ir turi gerą artileriją. Jų siekiai pakol kas labai neaiškūs, išsky- rus vieną dalyką, tai nuvertimą nuo sosto kunigaikščio Vydo. Jie sakosi, kad sutiktų priimti kiek- ną kitą valdovą, kad tik būtų mahometonų tikėjimo arba iš Bonapartų kilmės. Sukilėliai tu- ri užuojantą ir pagalbą iš Kon- stantinopoliaus.

Išgindamas Essad Paša, kuni- gaikštis pasidavė į rankas Aus- trijos. Tai labai nepatiko maho- metonams ir Italijos valdžiai. Kiek yra žinoma, kunigaikštis nori atsikvoti nuo sosto, bet vo- kietijos ir Rumunijos valdovai jam pataria, kiek galint laiky- ties savo vietoje.

ANGLIJA.

Didžiausiu ligšiol sufragistų tikslu buvo susieiti su vyriausy- be ir perduoti jai savo reikalavi- mus. Praėjusią savaitę tas jų rei- kalavimas išsipildė, nes ministe- rių pirmininkas Asquit sutiko priimti šešias sufragistes ir iš- klausyti jų reikalavimus. Apši- lankiusi deputacija, kuri susi- dėjo vien tik iš darbininkų mo- terų, apsakė įvairius moterų vargus dirbtuvėse ir įvairius pa- žeminius draugijoj ir prižadė- jo sukelti nemokėjimo nuomos straiką visoj Anglijoj, jei negaus sau lygių tiesų.

Asquitas teisinosi, kad jis nega- lias dabar įnešti sufragistų bi- liaus į parlamentą ir gal prieš laikas, kad ir moters galės su vy- rais sykiu balsuoti, bet ir jos gavusios balsavimo tiesas, su- tiks tas pačias sunkenybes, ku- rias sutinka vyras.

Airijos autonomijos bilias, kuris neseniai perėjo per žemąjį rūmą, šią savi- tę bus paduotas į lordų rūmą. Visų yra spėjame, kad čia jis ne- galės pereiti, taip kaip neperėjo ir pirmesnius du kartu. Lordams būliu atmetus, jis bus duodamas pasirašyti karaliui. Jam pasira- šius, neveizint į lordų nesutiki- mą, autonominis bus įvesta. Ne- žinia ar karalius norės ant bi- liaus pasirašyti. Liberalai, su- jais sykiu ir Asquitas spėja, kad karalius einas su jais ir bilių lengvai perleis.

KANADA.

Šimet Kanadą lanko viena po- kitai nelaimės. Neseniai prabėgę žinia apie nelaimingą atsitikimą su laivu "Impress of Ireland", kuriame žuvo viršum tūkstantis žmonių, dabar pranešama nelai- mingas atsitikimas kas'klose Ka- nados provincijoj Alberta. Šis atsitikimas atnešė nemažą nuoli- dymo nelaimingiams kanadiečiams.

9 d. birželio, netoli nuo Leth- bridge gulnišiose Hillereste ka- syklose atsitiko eksplozija taip smarki, kad visoje aplinkinėje drebejo žemė ir daugel namų su- griuvo. Kasyklose dirbo 234 žmonės. Iš jų 41 išsigeibėjo. Trumpu laiku pribuvo du tranki- niu su prityrusiais mainieriais ir dalstarais į nelaimės vie- tą ir bandyta daryti, kas tik gali- ma, kad išgelbėti nelaiminguosius, bet viskas turėjo nueiti niekais. Antroje dienoje atrasta 94 numirę žmonės. Daugelis iš jų stovėjo stati prispausti prie sienos.

Nėra jokios vilties, kad likusie- ji neatrastais būtų gyvi. Tikros priežasties eksplozivi- mo ligšiol nežinoma, bet manoma, tai atsitikė dėl susirinkusių dau- gybės dujų žemesniuose kasyklos sluokniuose.

Nusprendus laive "Impress of Ireland" buvę ir lietuvių. Ar žuvo lietuvių užgriuvusiose ka- syklose nėra ligšiol žinoma.

Katalikiškos Žinios

ELENORA, OHIO.

Mt. St. Mary Seminary. 18 d. birželio šios Seminarijos kopli- čioje Jo Malonybė Cincinnati antvyskupas suteikė 20 semina- risty tomsurą; davė 21 klerikui du pirmo iš mažųjų šventimų, ir 14 du antru mažoju šventimu.

DAILĖ POEZIJA LITERATURA MUZIKA DRAMA

ŠITAS SKYRIUS BUS DEDAMAS SYKĮ MĖNESYJE. AUTORIAI IR LEIDĖJAI, KURIE NORI SUSILAUKYTI PAMINĖJIMO ŠITAME SKYRIUJE, PRIVALO PRISIŪSTI "DRAUGUI" DU SAVO RAŠTU EGZEMPL.

KUR DINGOT?

Kur dingot tos dienos
Jaunystės sapnų,
Taip mielos, malonios
Taip pilnos jausmų?
Kur dingot svajonės
Kartuosių sielos,
Kur širdies begalinės
Meilės spinduliai?
Kur mano draugų
Tie kilni žodžiai,
Kur mano brolių
Augstieji darbai?
Kur sesės mano dingo,
Kur žuvo jaunos?
Kodėl nesigirdi aido,
Jų brangios dainos.
Kodėl matušė
Aplėdai mane?
Tavo veidui
Dingo, it sapnė!
Prabėgo tos dienos
It juri vilnos,
Jaunystės svajonės,
Kitos pamainis!
Draugai išlaikyti
Po visus kraštus
Sesės laimės ieškoti
Bėga pas kitus.
Ir žmonės taip šalti
Neatjaucia skausmų
Jie moka tik barties
Tyčioties iš kitų.
Bet vilties nenustosi
Kol plaka širdis
Darbuosiuos, kovosiu
Kol gyva mintis.
Ar žengsiu prie Dievo,
Prie laimės tik tos,
Kuri per amžius vien gyva
Nežusta niekad.

Kar—s.

IDEALAS.

Pasirūzau idealą sugauti, idealą augstą, praklinų. Pasileidau per žmonių minias su virpančia širdimi, su verdančia siela, su meile visiems, su begalinio troškimo surasti tą tiesą, kurios per amžius ieško visi, ir visi svajoja. Pradėjau tyrinėti, kur tas idealas yra, kame jisai yra paslėptas...
Ožia minios žmonių... Įvairiausi balsai girdėjai iš tarpe... Šaukia tūkstantinės minios... Negaliu suprasti jų šauksmo, negaliu atskirti žodžių, ko jos reikalauja.
Ir gimė baimė mano širdyje, nuliūdęs stoviu tarp kaukiančių žmonių ir noriu jau bėgti nuo jų, bet mane iš visur apstoja laiko žmonės grumodami man kumščiais, ir perverdami širdį drąsiais žodžiais.
Nusiminimas buvo apėmęs mane, nulenkiu galvą, laukiau nusiprėmimo... Pasidūti verčia protas, jų galybė, jų teisybė... Teiraukis, šnibžda širdis... Ieškok, taria sąžinė...
Pakėliau galvą. Drąsiai pakėliau ranką, nutilo minios, klausiu "Parodykit man, kur yra idealas, kur jo pasekėjai?" klausiu minios.
Sudžė minia. "Idealas"? "Kas tai per vienas. Kaip jis atrodo?" pasigirdo balsai.
"Idealas, mūsų gyvenimo siekis, mūsų viltis", atsakiau ir laukiau.
Atsiskyrė iš minios jaunas vaikinas, priėjo prie manęs ir karštai pradėjo kalbėti, kad idealas, tai grovimas visko, seno atgyvenimo, o statymas naujo.
Gerai, eiva griauti, tariau ir dirbame su jėgomis, grovime, draskėme ir darbas mūsų ėjo gana paskėmingai, bet ant galo buvome prispirti statyti naują būtį ir pradėjome ieškoti medžiagos. Neradome naujos medžiagos, o kad senosios, sugriautos negalėjome vartoti, tai ir likome be pamato ir mūsų pasekėjai mus keikė, rugojo ant mūsų ir turėjau pabėgti nuo apviltų žmonių ir nuo savo draugo.
Atsidiūriau antru syk tarp minų. Vėl užklausiau apie idealą, ir vėl minios užė. Laukiau nuo jų atsakymo...
Priėjo prie manęs žmogelis su paniurusi veidu, su akimis šaltomis, it plienas, patraukė mane ir sekiau jį...
Privėdė mane prie bažnyčios ir iškėlęs kumštį prabilo:
"Nuversk tuos rūmus, sutrink galvą tai galybei ir pasieksi idealą."

ras duris matosi šimtai žmonių, prie altoriaus ruktas kadilas, girdžiasi mano ausyse kokios tai pažįstamos man giesmės aidas. Išlengva tas aidas eina tvirtyn stipry ir jau girdžiu: "Šventas Dieve, šventas tvirtas", it audra užia, kilį augstyn ir susijungia su padėbiais. Noriu ir aš šaukti, noriu verksti, bet mano vadovas traukia mane tolyn. Zengiamė...
Prisiartinam prie švaraus namelio. Tyku aplink. Koks tai nepaprastas nuliūdimas skrieja toje vietoje. Slenkame pro duris.
Ant baltai užklotos lovos guldar jaunas žmogus, pabalęs veidas rodo, kad jis serga ir baisiai serga — mirtis dengia jį savo sparnu. Jo giminės sustoję braukia asarus nuo blakstienų, meldžiasi. Nusiminimas matyti ant jų veidų, veidas gi ligonio šviesus, šypsoji jo lūpos. Rankose ženklas išganymo-Kryžius. Šnibžda ką tai mirštantis, klausausi.
"Kristus mano viltis, mano išganymas, girdžiasi žodžiai."
"Kristus, Kristus kartojų ir mano akys prasivėrė ir pamatiau idealą. Pamačiau, kad visas mūsų darbas, visi mūsų pasiryžimai be Kristaus neturi pamato. Užmiršau savo visus ieškojimus idealų, savo pasistengimus kovoti už kitus idealus ir padėjau tiltą tame didžiausiam ideale — Kristuje."

Kar—s.

TAMO VARGAI.

(Vaizdelis iš moksleivių gyvenimo).

Veikiantis ypatos:

Tamas Tilvikas } moksleiviai.
Jonas Bedūsis }

Antanas Valutis — rengiasi stoti į mokslą.
Šeiminkė — balsas už durų.

Scėna — plikas kambarys.
Viduryje stalas, ant jo kelios knygos. Tris kedės, tai ir visas kambario parėdymas.

Balsas už durų: — Tai tamstai nepamiršk apie tuos pinigus. Kad ateisui antru sykiu, žiūrėk, kad būtų gatavi.

Tamas. Nepamiršiu, nepamiršiu. Sudiev, sudiev. (atsitraukęs nuo durų). Ir keliauk sau sveiką. Labai aš ėia noriu, kad tu ateitum? Ateis — tai tik žirzta, tik nuolatos kartojas: "Užmokėk už kambarį, juk senai jau metas". Gerai užmokėk, jei yra iš ko. O aš ėia kur gi mokėsiu, jei kišeniuose ne tik vėjai laksto, bet tiesiog vėsuoliai. Dar, ačiū Dievui, kad ne galvoje. Kitaip visai riestai prisieitų. Bandžiau pasiskolinti pas savo draugus moksleivius, bet kur tau! Užimink apie pinigus, tai rankas ir kojas nukrato. Mat, pliki, kaip Chicago "sportai". Tiesa, Bedūsis Jonas ėiek tiek prie pinigų, bet jis tiesiog žydas: kietas, bet nesuprasti jo prasmės. Ieškai idealo, bet nematai, kad šaltinis to idealo šale tavęs". Pamesk išdumdą, puikybę, pamesk kerštą, bereikalingą kovą ir sekk mane.

Apimtas kokios tai malonios vilties, sekų...
Einame sunkiais vingiuotais takais... Maža bakažė šale takelio... Veda mane mano vadovas prie tos bakažės, praveria duris ir liepia man žiūrėti. Prie stalo sėdi nuvargus moteriškė, šale jos klupo pulkėlis vaikučių ir sudėję rankutes kalba paskui motiną: "Tėve mūsų". Kruptelėjau ant šio reginėlio, atsiminiau savo matytą, atsiminiau mažus savo brolius, seseris, atsiminiau, kaip visi sykiu suklaupę meldėmės ir kaip tyros buvo mūsų širdys ir kaip jausmingai kartojome žodžius tos didžios maldos. Liūdesis suspaudė man širdį, ašara nuređėjo per mano skruostus.

"Eiva, tarė palydovas ir su pasigailėjimu atsigrižau nuo šio reginėlio. Mano širdyje užvirė koki-tai begalinė kova, senai užmiršti vaizdeliai iš mano praetinės kėlės prieš mano akis.

"Žiūrėk", užgirdau pažįtamą balsą. Pakėliau akis. Prie mane puiki bažnyčia. Pro atvi-

Jonas. Gyvas ir sveikas, o kaip tu besilaikai?

Tamas. Taip sau Mokinuos ir stumiu senus vargus ir bėdas. Bet meldžiu sėsti.

Jonas. (sėdasi). Ačiū. Bet kaip tu pagerėjai? Nebūk mulkis, gal ir pinigų kur prigriebei?

Tamas. (Į šalį) Aha, žinau kur link riečia. (Balsai). Tiesa. Sutvirtėjau taip, kad, jei nori, išbandymui savo stiprumo galiu patį net pro duris išmesti. Nori?

Jonas. Tik, susimildamas, nebandyk savo tvirtumo ant manęs! Džiaugiuosi iš to, kad taip sudrūtėjai. Aš gi nelabai galiu pasigirti savo taip gerynėjimu.

Tamas. Jei ne geryn, tai, vyru, kiety, visai tebeini. Pasidarysi galop kietas, kaip titnagas. Neuždyka gi tave titnagu vadinai?

Jonas. (Į šalį) Apie kokį jis ėia titnagą šneka. (Balsai). Taip, taip, hm-m-m, taip. Atsiminus kietumą, gali nusiskusti ant savo kišenių: pirm buvo kietas, o dabar, brolyti, taip suminkštėjo, arba, geriau sakant, taip sutustėjo, kad būtinai reikia kaip nors papildyti.

Tamas. Sakai, kišeniai sutustėjo. Blogi dalykai. Bet aš tam nenorėčiau intikėti. (Kelias ir eina prie Jono ištiestom rankom). Palūkėk, aš juos apžiūrsiu.

Brač, tu gal ir turi, bet, kaip visados, tyčia taip sakai.

Jonas. (Atsistodamas). Susilaikyk, Tamai. Nebūk toks keistas. Kas tau pasidarė, kad tu šiandien taip keistai elgiesi? Klausyk, sėskies, o geriau pašnekesime apie dalyką. Aš, matai, atėjau pas tave su reikalais.

Tamas. Reikalai palauks; gali juos atidėti nors neapibūtom laikui, man dar geriau būtų. Bet ką sakysi apie orą? Tokia puiki diena, tik gerėties ir džiaugties teriekia! Tik, tu pamąstyk — pavasaris, saulė, paukščių dainos ir kiti galai. Ar ne gražu, ar ne puiku?

Jonas. H-m-m-m. Tas viskas puiku, bet, kad tu žinotum, aš dabar labai reikalingas pinigų. Reikia, ką tu nori daryk! Tai gi tuo reikalu ir atėjau pas tave.

Tamas. Labai gerai, kad atėjai — atlinkyti savo draugus yra ytin pavyzdingas! Bet bekalbant apie pavasarį, juk tai seniai laikas laikas. Kiek tai turėjome prisalti ir lauke ir kambariuose, kuriuos, tiesą sakant, beveik viena lampa ir tešildė. Dabar gi kas kita: šilta lauke, šilta ir kambariuose.

Jonas. H-m-m-m! Tas tiesa. Bet aš vis negaliu prieiti prie dalyko. Aš atėjau pas tave tikėdamasis gauti tą dolerį, kurį tau pirmiau paskolinau.

Tamas. Ką ėia apie dolerį ir bekalbėti — doleris buvo, doleris ir paliks. Jo nepakeisi. Bet žvilgtėk į gamtą, kaip joje viskas keičiasi, kaip viskas auga, žaliuoja, kaip viskas juda, apreiškia savo gyvastį!

Jonas. (Į šalį). Ką jis ėia ir tą pavasarį įsikibo! (Balsai). Klausyk, Tamai, ar tu supranti ką aš tau sakau? Atiduok tą dolerį! Supranti?

Tamas. Suprantu, suprantu... Bet aš nežinau apie ką tu kalbi!

Jonas. (Į šalį). Tikrai su juo kas nors negerai. (Atsistoja; balsai). Aš tau sakau, kad atiduotum tą dolerį, kurį nuo manęs pasiskolinai!

Tamas. Ar ieškai kepturės? Štai va ėia. Bet nesiskubink; paspėki namon pareiti. Verčiau pasikalbėkiva.

Jonas. Kad šiandien su tavim nei susiėnekėti negalima. (Atsėdė). Aš šneku apie vieną dalyką, o jis apie kitą!

Tamas. Parėjęs namon nepamiršk induoti labas dionas savo kambariečiui.

Jonas. (atsistoja). A, suk tave devynios su tuo kambariečiu! Aš tau sakau, atiduok tą dolerį! Štai va ėia. Tik nesugrindk laipais bėdėdamas, žinai, kokie jie

statūs. Atsargumas pirm visako.

Jonas. Tfu! Kaip matyt šiandien su tavim jokios rodos nebėr. Bet atsimink, kad pinigai būtų gatavi, kada antru kartą pas tave ateisui. Aš tau ne duosiu juokties. (Piktai nutveria kepturę ir neatsisveikindamas mauna iš kambario).

Tamas. Laimingos kelionės! Buk atsargus su laiptais. (po valandėliai). Še tau, boba ir ragai! Iš reikėjo susipykti su tuo Bedūsiu. Toks matyt gyvenimas ant šio balto svielio. Ot, ir mokykies tokiose aplinkybėse būdamas! Ateis vienas — kvaršna apie pinigus, ateis antras — ir tas tik apie tai tešneka.

Eikvok visą su jais energiją, išradinėk būdus išsikabinėti, o neretai reikia surasti būdus ir pro duris išprašyti. Bet kaip ten būtų, o dailiu būdu aš nuo to Bedūžio atsikračiau. Supyko net.

Tai niekis. Susitaikysiva kaip nors, by tik pinigų būtų. Pras-tas dalykas tame, kad kaip gspadinė, tai ir Bedūsis būtinai pareikalavo, kad kaip antru žygiu atsilankys, turiu su jais atsilyginti. Reikia gauti pinigų ir gana! ot, imsiu ir pakambinsiu ką nors vargų užmiršimui. (Pasiima balaiką ir skambina). Bet aš visai pamiršau apie tą Valutį. Kuri dabar valanda? Traukinys ateina, kaip aštunta valanda. Šeštoj valandoj buvo vakarienė; 15 minučių vakarieniam, vadinasi, karėviškiui, pasivaikščiojimui ėmė apie valandą; kaip namie bus vėl koki valanda. Ehe, reik skubėti, nes galiu pavėluoti. (Girdėties barbenant į duris). O ką ėia biesas vėl atnešė? Meldžiu į vidų (Įeina Jonas su "boxu" ir Antanas Valutis). Ot, ir sveiči susilaukiau! O aš ką tik rengiausi eiti ant stoties pasitikti. Sveikas, Antanai.

Antanas. Sveikas, kaip visuomet ir laimingai atkeliavau.

Tamas. Labai tai linkama girdėti. Bet kaip su Bedūsiu teko susitikti?

Jonas. Ogi susitinku gatve einant, paklausė ar nežinau kartais kur Tamas Tilvikas gyvena, sakau, žinau. Štai ir atvedžiau pas tave.

Tamas. Na, tai nors sykį ir tu gerą darbą atlikai. Bet meldžiu nusirėdyti ir būti, kaip namie (Antanas nusivėlka ploščių ir dairosi, kur jį pakabinti).

Jonas. Aš tau atkartojau, Tamai, dairykiesi, kur nors pinigų — dolerį turi sugrąžinti kuogreičiausiai.

Tamas. Gerai, gerai.

Antanas. Bet kaip aš žiūriu, pas tave nėra kur nei drabužių pasikabinti.

Tamas. O kam juos kabinti, kad ir pagulėti gali? Dėk va ėia. (Rodo kresę).

Jonas. Na, tai aš jau eisiu Sudiev, judviem.

Tamas ir Antanas. Viso labo! Sudiev! (Jonas išeina).

Tamas. Kaip aš prisiziūriu į tave, kaip dailiai tu pasirėdęs!

Antanas. Man gi pažūrėjus į tave, net keista darosi: apdriskęs, apskurdęs... (Paima skverną, matyties išdriskęs pamušalas). O kas ėia?

Tamas. Tai, vyru, studentiška uniforma. Kuo studentų tie beateiktum nuo kitų žmonių, jei pasirėdytu, daleiskim, kaip pats? Niekuo.

Antanas. Bet kaip gi bus su manim?

Tamas. Pagyvenai taip metus kitus ir susilyginsi su visais.

Antanas. Kaip matyt tai mokyties nekokie pyragai.

Tamas. O ką tu mane! Kep-tos strado negausi ir burną nei ėia. Bet už tai ko tu ėia neišmoksi, kokių žingėdžių dalyką nežaiznosi!

Antanas. Juk ne ko kito ir atvažiauvau.

Tamas. Kaip matau, tai tu ir muzika ėiek tiek užsiimi. Ar moki skambinti?

Antanas. Nagi biski.

Tamas. Ar pritari man? Tuoj išmėginam tavo muzikoj gabumas lenkų neapykantos lietu-

Antanas. Gerai. Bet ką skambinsim?

Tamas. Ogi, "Noriu miego". (skambina).

Tamas. Kaip žiūriu, iš tavęs puikus muzikantas.

Antanas. Nujau. Tik negirk be reikalo.

Tamas. Aš dabar esu baisiai prastame padėjime. Ar negalėtum tu man paskolinti pinigų trumpam laikui? Aš gal sugrieb-siu kur nors vėliau, bet dabar niekur negaliu gauti.

Antanas. Gerai. O ar daug tau reikia? (Išsiima pluoštą popierių).

Tamas. Nedaug, nedaug. Ak, tu balandėli mano! Kas sakė, kad bloga gyventi ir prastas padėjimas? Yra ir už kambarį kuo užsimeškėti ir Bedūsiui skolą sugrąžinti!

J. B. K.

FRAGMENTAS.

Raudona Pagiežos ir bespalvė, nepastovi Neaiškumo dvasi susitikio. Susitiko jodvi ten, Lietuvoje, kur gery norų ir didžio pasiėventimo žmonės dėjo visas savo pastangas nuėvietinui prie-tamsokos Lietuvos padangės. Tie vyrai degė žiburi, kvietė talkon Saulę ir skaidriuojų Rytu sten-gėsi apšviesti rytus.

Abi dvasi žiūrėjo ir kiekviena savaip protavo.

— Kas gi ėia būtų? — mąstė Neaiškumo dvasia. — Išrodo nei šio nei to!

Ir jau buvo bepradėjus tuo darbu džiaugties ir jį rėmus.

— Mulkiai! — tarė Pagiežos dvasia, stengdamosi neprieileisti nei vieno iš tų šviesos spindulių prie savo pasekėjų. Tam tikslui panaudojo visas savo juodas galbybes. Ant scėnos pasirodė dabar jau nusibodę, pirm to dar pakampėse betuną Kutros, Korkulauskai etc.

Prakilios širdies Kairiukščiai pastebėjo, kad jei žiburys skais-čiau žibėtų, Saulė labiau šviestų ir rytams greičiau išauštų Rytas. — tai tam reikia daugiau kuro. Paleido gražų šauksmą, kad tuo tikslu sudėjęs pasipirtį ne mažą — šimtatūkstantinę.

Išgirdo tą šauksmą Pagiežos, Neaiškumo dvasi ir pradėjo nerimastauti.

— Pertoli siekia; iš to nieko nebus, — peikė ir ramino save raudonoji.

— Kam jau tas reikalinga, — svarstė bespalvė, — pakaktų jau to, ką turi.

— Ėia abi dvasi susiartinio ir pasibučiavo.

— Aš savo akiems garbinto-jams, — tarė Pagiežos dvasia, — neturėsiu nieko nei rodyti — visvien jie nieko nemato, — o tik išrėksiu tą šauksmo garsą savo paprastu šmeiztu ir bus po viskam!

— O aš, — prabilo antroji, — perkosiu tuos garsus per savo neaiškios principus taip, kad ma-niškai pasiekėjų tų garsų nusi-girs arba nugirdė nieko nesu-pras.

Pasakyta — padaryta.

Nuo tulo laiko mūsų cieilių spauda ir Kairiukščių sumanymai atsiliepė vien jų sumanymo juodi-nimui ir Lietuvoje apšviėtos draug-jų šmeizimu.

Tautininkai tylėjo ar bent tar-davo neaiškiai, supainiotai. Tai niekis, kad jie nusidėję prieš Lie-tuvos meilę, papildys neatleistą nuodėmę prieš apšviėtos platinimą, — tai jiems rūpi, tik, dė-ja, jo nesupranta ar nemato, ir tą patvirtina jų elgimasis.

Purėnas.

NAUJI RAŠTAI.

kslo ir politikos laikraštis. Geg. 5 d. 1914, No. 9.

Raštų turinys: Kultūrinė dai-lininko pareiga. Vidūnas. 2. Šveicarijos įspūdžiai. M. Pečkau-skaitė. 3. Dailiojo tautos meno reikšmė. A. Jaruševičius. 4. Kiukiumo Klebonas. Alfonsas Dau-det. 5. Kas reiktų daryti tyri-nėjant senovės Romos raštus. A. Valdemaras. 6. Kalbos mažmožiai. K. Būga. 7. Naujas apsirėiki-mas lenkų neapykantos lietu-

viams. X. J. Z. 8. Mūsų kultūros gyvenimas. 9. Viln. Lietuvių ban-ko stovis. 10. Prancėsimas. M. Yėas.

Paveikslų turinys: 1. Utėnėlės upė. J. Strazdo fot. 2. Strigailė-kių sodžius. J. Strazdo fot. 3. Raseinių apygardos kryžius. Pr. Maš. fot. 5. Linkmenų miestelis J. Strazdo fot. 6. Zemaičių malūnas. J. Strazdo fot. 7. Kazimieras Būga, fot. 8. Mečislovas Davai-na-Silvestriai, fot. 9. A. Ja-ruševičiaus vienetė.

Draugija. Literatūros, mokslo ir politikos mėnesinis laikraštis. No. 85, 86, 87, 88* (keturios kny-gos).

Svarbiausieji dalykai: Poezija — Margalio: Nejaugi ir ***. (Nė. 85). Putino: Pabudai, gamtužėlė, žvaigždės, **, Vivam, Suvytusi Lelija. (No. 88). A. Jakštas: Dievo Kareivis (88). Juo-zas Purickas: Beletristikos ro-lė žmonijos švietime (86). Pa-nevėžietis: Rašto sukaktuvės — rašto ir paminklas. (85). Juozas Purickas: Protestantizmo Lietu-voje žlugimo priežastis. (87). Jakštas: Mūsų al-fabito klausimas (88). P. Pen-tis: Svajonės, svajonės. (88). A. Jakštas. Mūsų nauji laikraščiai (85), Amerikos Jaunoji Lietuva (85), Mūsų santikiai su lenkais (86).

Ilgėsnieji raštai: J. Gabrys ir A. Jakštas: Lietuvių literatūros apžvalga (No. 85-88). Straipsny-jė bandoma sistematiškai pė-žiūrėti lietuvių literatūrą. Bene pirmas ilgesnis tos rūšies straip-snis, kurį kiekvienas indomau-jantis mūsų literatūros kilimu turėtų perskaityti.

Prof. K. Paltaroko: Socijalis klausimas (85-87). Labai svar-bus šios rūšies straipsnis.

Dr. A. Maliauskio: žydai (87 ir 88). Straipsnis labai rimtas ir svarbus tiems, kurie nori ar-čiau su žydų visuomene susipa-žinti.

Biblijografija ir kritika kiek-viename numeryje.

Su šiais metais prie "Draugi-jos" pradėta leisti priedas "Mo-kytojas". Jis pavestas mokyto-jų reikalams ir talpina straip-snius iš pedagogijos ir visuome-nio mokytojų gyvenimo, taip-pat turi poezijos, biblijografi-jos ir šiaip įvairių straipsnių ir žinių iš Lietuvos ir užrubėžio.

"Mokytojuje" matosi sendarbi-ninkaujant keletas lietuviams pa-žįstamų veikėjų k. a. Žalvarnis, Grigelis, Svirno Zvynė ir k.

Rytojau bežiūrint. Visuomenės — pedagogijos straipsniai. Par. Aitvaras. "Vienybės Liet." spau-das ir lešos, Brooklyn, N. Y. 1913 m. Pust. 174. Kaina 50 centų.

Nemaža knygelė, gražiai iš-leista. Apie jos vertę prane-šime vėliaus.

Mūsų alfabeto klausimas. Pa-rašė A. Jakštas, "Ateities" lei-dinys No. 15. Kanna. 1914 m. Pust. 26. Kaina 15 kap.

Pavasario Balsai ir Kur iš-ganymas. Parašė Maironis. Ket-virtą kartą atspausa ir padau-ginta. Švento kazimiero Draugi-jos leidinys No. 155. Kanna. 1913. Pust. 112. Kaina nepažy-mėta.

Yra tai vėliausias Maironio po-ezijos leidinys, labai gražiai iš-leistas. Su poeto paveikslu ir pagražintais viršeliais.

10 metų spaudos atgavimo pa-minėjimas (su paveikslėliais). Surengė ir išleido "Lietuvos ūki-ninko" Redakcija. Vilnius. 1914. Pust. 32. Kaina 10 kap.

Jaunoji Lietuva. Ilustruotas literatūros, mokslo, visuomenės mėnesinis laikraštis. No. 3.

Turinys 1. Apie ateivybę Ame-rikon. V. K. Račkaukas. 2. Kultūros įrankis. P. Šilviškis. 3. Žmogaus praetis gamalo išsivys-tyme. A. Petraitis. B. A. 4. Įspū-džiai atsilankymo Lietuvoje. J. J. Hertmanavičius. 5. Škieai atsiminimu Karolia Vairas. 6. (Seka ant 5-to pusl.)

PASTABOS.

VYSKUPAS TAUTININKAS IR VISUOMENININKAS.

Pirmoji šių metų pusė buvo linksma visai Lietuvai. Viena, galėjo lietuviui džiaugties, miedami spaudos atgavimo sukaštaves ir apskaitę visą dviasios ir kultūros pelną, gautą tautos peraitę dešimtmetį. Antroji gi džiaugsmo priežastis, tai paskyrimas ir žemaičių vyskupo aiškaus tautininko ir visuomenininko, kun. Karevičiaus. Tarp abiejų atsitikimų yra artimas sąryšys. Jeigu lietuviui nebūtų gavę 10 metų atgal savo spaudos, tai be abejonės nebūtų galėję dar turėti tokio vyskupo. Ir jeigu lietuviui gavo šiandieną vyskupą Karevičių, o ne, sakysime, kad ir lenkai Borovskį, tai čia ne vien Dievo malonės mums apsišėikimas, bet taip pat ir gyvas tautos nuopelnas ir laimėjimas. 10 metų veiklaus intemto darbo visose srityse, vadovaujant spaudai, padarė tai, kad su lietuvių tautos reikalais ir norais emė labiau skaityties ir rusų vyriausybė ir Vatikanas. Pasklidus gandui apie kun. Karevičiaus paskyrimą, mūsų vyskupo, mūsų dvarininkai siuntė savo atstovus į Rygą, kurie ten stengėsi jo kandidatūrą nugriauti, visai jį šmeiždami. Tačiau nieko nepesė. Matyt, kad ir Vatikane nustojo akiai tikėti lenkams. Žemaičių vyskupo vieta yra, gali sakyti, intektingiausia visoje Lietuvoje. Jo klauso milijonas su viršumi lietuvių katalikų žemaičių vyskupijos. Maža to, ir ji, kaip visos tautos vadą žūri su pasitikėjimu ir kitų gretinų vyskupijų lietuvių. Taigi, dabar kuomet tą vietą apėmė netik prakilnis dviasios ir augštos doros kunigas, bet taip pat ir susipratęs tautietis, geras Lietuvos sūnus, šviesus ir tvirtas rėmėjas lietuvių kultūros darbų — šiandien drąsiai jau galima saakyti, kad Lietuvai su naujuoju vyskupu prasidėjo nauja gaidynė. Dar a. a. vyskupas Palilionis, kad ir valstiečių sūnus, tačiau vyskupijos valdyme labiausiai rėmėsi dvarininkais. Jo inpedinis a. a. vyskupas Cirtautas, kad ir mylėjo Lietuvą, mošindžiai prijautė jos atgijimui ir labiau buvo linkęs į laudį, tačiau vis dėlto per daug atsižirdavo kartais į visai neteisingus reikalavimus mūsų krašto lenkų — dvarininkų.

Visai kitoniskas iš pat pirmos dienos pasirodė J. E. vyskupas Karevičius. Atvažiavo, prabilo, pradėjo valdyti, kaip lietuvių vyskupas, kaip tikras tautos tėvas ir vadas. Lenkams, prisiminusiems savo nuopelnus Lietuvai ir pakitinusiems ir toliaus Lietuvą globoti — vyskupas atšovė, kad lietuvių tauta jau nebe kūdikis, globos nereikalauja ir vienkart priminė nuoskandus, lietuviams jų ir dabar dar daromas. Taigi nenustabu, kad vyskupu Karevičium šiandieną džiaugiasi visa Lietuva, rodos, be skirtingo srovų.

Neiškenčiam, nepadarė čia ištraukos iš vieno privatinio laiško, gauto mūsų iš vieno Lietuvos liaudies mokytojo.

Pirmiausiai reikia pasidailinti įspūdiams — jausmais, kokius dabar pergyveno kiekvienas susipratęs lietuvis iš atvykimo J. E. Vyskupo Karevičiaus, Kaunam ir jo pasielgimo su lietuviu ir lenkais. Daugumas jaučia, kad su vyskupu Kar. prasidėjo nauja lietuviams era (jeigu tik priešai jo nesuklupdyt). Štai kokios žymės tos jo eros būdamos Petripli išgana iš mištinsterijos leidimo, galoti skirti ir kapitulą kunigus Dambrauską, Januševičių ir Olsauską dar neatvažiavo į Rygą. Karevičiaus Kaunam, o jau popieris atėjo, kurį perplėdė kun. Barauskas, kaip valdytojas ir toje sukurstė visą kapitulą ir suvažiavusius lenkus (jie taisėsi raiyti protestą Ryman, bet kai atvažiavo, tai matyt nedrįso). Jis atliko visas lietuvių įtaigas Vilniuje ir L. Mokslo Dr., o dakt. Basanavičius, nesitiekdamas taip brangaus svečio iš džiaugsmo bučiavo vyskupą ranka. Jis pradeda katedroje pamokslą lietuviškuoju pagarbinu ir gražia prakalba ir tik po jo lenkiška, pradodamas žodžiais: "Garbė Dievui aukštąsė, o ant žemės ramybės žmonėms gero noro". Iš to lenkai labai pasipiktino: ne tik išto, bet ir daugelio kitų dalykų. Jie sako, tai mes vadiname mištininkais, gi tuokiais (mat priminė kaip lietuviams taip ir jiems laivybė).

Ir t. t. Jis ant lenkų kokios tai prakalbos su seniai žinoma pasakymais, kad lenkai pakrikštiję lietuvių, lenkai kultūringi lietuvių ir t. t. atsako: kad lietuviui buvo kūdikiai, tas gal ir reikalavo globos, bet dabar jau jie užaugo ir nereikalauja jokios globos; negana to, lietuviai dar galį pareikalauti nuo savo globėjų — lenkų apyskaitos, ar gerai jie išpildė savo priedermes. Jis savo pasielgimu taip sužadino lietuvių, kad jie, ne tik kauniskiai, bet ir suvalkiečiai, vilniečiai, Rytos, net Odesos ir Petriplio — vadina jį savo tėvu, prašo jo jiems paversti savo širdies kertele. Visi metė savo vadus, o šaukiasi Karevičiaus. Pats vyskupas jautė, kad jo atvažiavimas, tai visos tautos sventė ir klausiamas kun. Dambrauskas, ar galima esą atspaudinti jį sveikinamąsias prakalbas, atsako: Kaip gi nel galima juk tai visos tautos balsas! Jis pažymėjo abstinencijos svarbą ne tik žodžiu, bet ir pavyzdžiu, nes per jam keliamus pietus gėrė narzang ir boržom; tik seniai klebonas galėjęs pietų iš kurtai ištraukė sėnų (10-ties ir 20-ties metų) midų ir pradėjo valsties. Apie tai tai visai ir dar daugelį nepamintę atsitikimų girdėdamos ir aš, nors niekam nežinomas, pats sau vienas džiaugiuosi.

Su visa besidžiaugiančia Lietuva pasidžiaugime ir mes, įstremtieji Jos vaikai. Tačiau vien džiaugties būtų permaža. Nepamirškime, kad kita gretimoji Kaunui mūsų vyskupija — Vilniaus vyskupija yra našlaitė, kuriai gal neveikliai bus lemta susilaukti vyskupo antro Karevičiaus. Tai galės įvykti tada, kada žymiausias mūsų tėvynės Rytai, kada mes visuh labiau sustiprėsime: ir Romoje, ir Paryžiuje ir visoje Europoje. Vienas iš kelių priešių tikslų vedančių yra gausūs šelpimas Kairiukščių sumanyto fondo 100=100.000, kun. Tumo fondo ritytiams šviesi ir Lietuvos Informacijos Biūro Paryžiuje.

AR KATALIKAI TURĘTI BĮ JOTI KUNIGŲ VISOJO DARBO?

Rodos, kam čia reikėtų ir statyti tokiai klausimas; tačiau jo reikalingumą iškelia patsai gyvenimas. Dar neseni tie laikai, kada kunigai buvo kaltinami tuo, kad be savo bažnytinio darbo, nesidėbuoję dar ir visuomenės dirvoje. Kitiški virto laikai. Daugelis kunigų ir Lietuvoje ir čia Amerikoje emė noliai dalyvauti visuomenės gyvenime. Te-

SOCIJOLOGIJA IR KATALIKISKAS DOROS MOKSLAS.

(Tąsa)

GRYNI SOCIJOLOGINIAI DALYKAI KATALIKYSE DOROJE.

Ilgus metus prieš socijologijai užgimsiant, katalikiškoji dora atidirdavo visuomenei tą, kur šiandien pinasi socijologija. Tai gi sunkoka atskirti grynas socijologinius dalykus katalikystės mokslo nuo socijologinių doros reikalavimų. Prostitucijos purvų mažinimui šiandien rūpinasi socijologai. Krikščionija, kaip tik užgimus emė kovoti su tą šlykščiąja visuomenės liga.

Krikščionijai prostitucija žūri kaip ir daiktą baisesnį už vergiją. Vergu likti ir vergus pasilikyti. Bažnyčia pavyldavo savo vaikams. Prostitucijų ir prostitucijos prilaikytojų lenkdavo išto. Aš neturiu tiek spėkos žodžiuose, kad galėčiau išreikšti, kiek pasibaurėjimo Bažnyčia parodydavo prostitucijai. Nėra žmogaus Europoje nežinančio kaip baisi kova tarp katalikų Bažnyčios ir prostitucijos. Bet yra menkuočių protų mintijamųjų, būk kunigija pavydėjo žmonėms lytis džiaugsmų ir delto prasimanę Dievo vardą skelbti įsakymą: "Ne paleistuvauk".

Nemetas čia ginčytis dėl įsakymo "prasimanyti". Kas yra matęs prasiradusios motinos vargus, kas iš arti regėjęs pragarą pasidarantį žmonyje dėl vyro arba moters neistatimybės, tam aišku, kad prostitucija ir neaukojimas prostitucijai yra nekaltišiausi patistuvystės rūšis. Bet to "nekaltybė" yra lygi breitaudžio kaino "nekaltybei". Kainas užmėnė brolį, o kiekvienas vyras, kurs neša savo pinigą į prostitucijos namus, užmuša savo sėmenį, rašo gydytojas Antoni Wytonch. Aš dar pridėčiau, kad Kainas užmėnė kūną, o tokie vyras užmuša žmogų. Ne jis vienas užmuša, bet jis yra vienas: iš užmušėjų. Pinigas nuėmestas į paleistuvybės namus — praktiškai užmėnė žmogų, nes su tuo pinigais ir delto pinigų prostitucijos namų užlaikytojai daro vietą gyvyje piktųjų pragarą. Šiandien to pragra ro baitybė žino ir aprašo gydytojai ir socijologai. Ir ką gi jie daro, kad to pragra nebūtų? Vieni laikosi aboliucionizmo sistemos, kiti pripažįsta priverstinės priežiūros reikalą. Prakteika veidmainybę! Reikia vėgti bulavybę suvaldyti, reikia mergaičių širdis nuo pagundų sustiprinti. Tai tokis yra ne-veidmainingasis katalikystės programos kovai su prostitucija.

Kokiu būdu katalikystė tą programą pildot? Katalikiškos programos pradžia čia iš tos tiesos, kad lyties geiduliai dygsta iš žmogaus kūno prigimties. Tai prigimties gali būti artima prie normalinio

tipo, arba vietomis sugedusi. Katalikystė*) tiki, kad dabartiniam vidutiniame žmoguje kūniniai veiksniai, sukeliantieji lyties geisimus yra perdėli, todėl tie geisimai persmarkūs, todėl gantai pritikantis jų maldoms moterytėje nesutelpa ir gimdo prostituciją su svetimoterybe. Katalikystės tikslas atvesti žmogaus kūno prigimtį atgal į tokį būvimą, kuris kuopiliausiai atako žmogaus būtybę. Dvasia turi intekmę ant kūno, ji gali padėti jį pataisyti. Žmogaus dvasioje yra valios spēka. Bet ta spēka daugelyje taip silpna, o lytiški norai su fiziologiniais savo veikimais taip stiprūs, kad valia jų nepajėgia pergalėti. Tat reikia valią stiprinti laivinimais, pripratintai ją prie lengvesnių kovų su kūno norais.

Čionai katalikystė priperša žmonėms pasninką, klūpojimą ir kitus tokius daiktus. Be to ji pagriebia žmogaus mintį į maldą, kad aukštyn iškiltų. Aukštyn mintys daug lengviau žmogui valios darbus. Kaip pakabintos daikto apatinės dalys gauna natūrališkai išsitiesti ir pareit į savo vietas, iš kurių buvo išsiplakusios, kad sunkenybė buvo priplojusi prie kietais pagrindais, taip ir maldą, pakeldama žmogų prie Dievo, duoda mūsų prigimties apašiai išsitiesti ir pereiti į prigimtą formą.

Atskiro žmogaus valia, silpna būdama, negreit laivinsai. Todėl katalikystė sukviečia savo žmones kas šventą dieną bažnyčion. Čia vienas patengs mintims pakelti aukštyn: ir pavaikalai, ir geismai, ir apeigos, ir pamokslai ir minios turi intekmę į kiekvieną. Visi čia apreiškia tikrai geriausias savo dvasios dailį, o kiekvienas mato tų gerumų sumą. Jos didybė jam dideliai padeda. Galia, kad nevisi kunigai supranta šitą bažnyčios anklėjimą. Galbūt ir nevisada tikslingai sutaiso šventos dienos pergyvenimą bažnyčioje.

Tai dar tik apskritoji valios laivinimo dalis, reikalinga kovoje su visomis žmogaus silpnėmis. Ypačiai prieš lyties sugėdimą Bažnyčia surengė skaitybę pavyzdžius. Pirmų pirmiausiai ir skaidių skaišiusiai tas pavyzdį kalba iš dviejų didžiausių asmenų, esančių, katalikystės centru: J. Vėzus ir Marija. Vyro nežinanti mergaitė tampa Dievo Motina. Šitas dogmatas daugias sumušino prostituciją, negu visai aboliucionizmai ir protekcionizmai, nės įsai daugias pakėlė žmonių mintis aukštyn, o su mintimis ir apsiėjimus.

*) Žodį "katalikystė" aš čia vartoju tik dėl trumpumo kalboje ir delto, kad tikslu, jog išreikštos čion pažiūros mitika su katalikystės mokslo, nės iš jos pripažintų dogmatų išvėtos. Be to tik masy pažiūros, o nė dogmatai.

tyko, tik prisidengdavo kryžiumi, kad pasiekus savo nelabusius tikslus, kad "Draugui" labiausiai rūpinti klerikaliskoji hegemonija kunigų valdymas), negu tikybos reikalai.

Mes jau neskyk turėjome progos nurodinėti panašų užmetinėjimų neteisingsumą. Taigi dabar to nebekartosime. Pabriežiame tikrai dar syki, kad "Draugas" neaugina mūsų visuomenėje klerikalizmo, bet rūpinasi katalikybės ir tautybės reikalais; priurume dar tai, kad jeigu "Lietuva" ir toliau tyčia neskiris katalikybės nuo klerikalizmo ir jeigu, neturėdama jokio pamato, ir toliaus mūsų primetinės klerikalizmo tendenciją, tai mes būsim priversti skaityti to laikraščio vedėjos blogos valios žmonėmis.

Mes neesame šalininkai tuščių ginčų ir bereikalingų polemikų. Tie ginčai, kurie užima kartais "Draugui" skiltis, turi svarbią priežastį: laikraščiai, turintieji pretensiją (gal ir teisingą) prie rimumo ir iekantieji sau skaitytojų tarpe katalikų, dažnai niekina tikėjimą, Bažnyčią, kartais stengiasi net išrauti jį iš širdžių savo skaitytojų. Jeigu nedaro to aiškiai, tai kartais kitokiais gudresniais būdais veda prieistykbinę kampaniją, juodindami katalikybės veikėjus, katalikų organizacijas, neteisingsioje šviesoje paduodami, arba kartais net prasimandami apie katalikus nebūtus daiktus. Taigi čia "Draugas" ir pildė ligioli (pildys ir toliau) rolę atitaisytojo neteisingsų žinių, nurodinėtojo klaidų. Ir nenustabu, kad tas "Draugo" darbas randa sau nemaža priešininkų iš pusės tų, kuriems rūpi katalikų dezorganizavimas ir tempimas į savo abazus. Iš to ir visų jų sutartinė "ūžia" ant "Draugo".

Mums, žinoma, labai nemalonu, kad ta rolė šiandien tenka veik išimtinai "Draugui". Tačiau neteisingsa būtų manyti, kad sargyba krikščioniškos kultūros pamatų čia Amerikoje yra tat kaž kokia mamos "Draugo" redakcijos ypatybė. Ne, yra tai pirmėrme laikraščio, apsiemusio tarnauti katalikų visuomenei ir ginti tikybos ir tautos reikalų. Jeigu šiandieną beveik visam "Draugui" tenka tai šiaip taip atlikti, tai čia nei nuopelnas "Draugo" redakcijos, nei prasikaltimas. Čia tik apsiėikčia nenormalis mūsų spaudos pa-

ma, tik prisidengdavo kryžiumi, kad pasiekus savo nelabusius tikslus, kad "Draugui" labiausiai rūpinti klerikaliskoji hegemonija kunigų valdymas), negu tikybos reikalai.

Mes jau neskyk turėjome progos nurodinėti panašų užmetinėjimų neteisingsumą. Taigi dabar to nebekartosime. Pabriežiame tikrai dar syki, kad "Draugas" neaugina mūsų visuomenėje klerikalizmo, bet rūpinasi katalikybės ir tautybės reikalais; priurume dar tai, kad jeigu "Lietuva" ir toliau tyčia neskiris katalikybės nuo klerikalizmo ir jeigu, neturėdama jokio pamato, ir toliaus mūsų primetinės klerikalizmo tendenciją, tai mes būsim priversti skaityti to laikraščio vedėjos blogos valios žmonėmis.

Mes neesame šalininkai tuščių ginčų ir bereikalingų polemikų. Tie ginčai, kurie užima kartais "Draugui" skiltis, turi svarbią priežastį: laikraščiai, turintieji pretensiją (gal ir teisingą) prie rimumo ir iekantieji sau skaitytojų tarpe katalikų, dažnai niekina tikėjimą, Bažnyčią, kartais stengiasi net išrauti jį iš širdžių savo skaitytojų. Jeigu nedaro to aiškiai, tai kartais kitokiais gudresniais būdais veda prieistykbinę kampaniją, juodindami katalikybės veikėjus, katalikų organizacijas, neteisingsioje šviesoje paduodami, arba kartais net prasimandami apie katalikus nebūtus daiktus. Taigi čia "Draugas" ir pildė ligioli (pildys ir toliau) rolę atitaisytojo neteisingsų žinių, nurodinėtojo klaidų. Ir nenustabu, kad tas "Draugo" darbas randa sau nemaža priešininkų iš pusės tų, kuriems rūpi katalikų dezorganizavimas ir tempimas į savo abazus. Iš to ir visų jų sutartinė "ūžia" ant "Draugo".

Mums, žinoma, labai nemalonu, kad ta rolė šiandien tenka veik išimtinai "Draugui". Tačiau neteisingsa būtų manyti, kad sargyba krikščioniškos kultūros pamatų čia Amerikoje yra tat kaž kokia mamos "Draugo" redakcijos ypatybė. Ne, yra tai pirmėrme laikraščio, apsiemusio tarnauti katalikų visuomenei ir ginti tikybos ir tautos reikalų. Jeigu šiandieną beveik visam "Draugui" tenka tai šiaip taip atlikti, tai čia nei nuopelnas "Draugo" redakcijos, nei prasikaltimas. Čia tik apsiėikčia nenormalis mūsų spaudos pa-

ma, tik prisidengdavo kryžiumi, kad pasiekus savo nelabusius tikslus, kad "Draugui" labiausiai rūpinti klerikaliskoji hegemonija kunigų valdymas), negu tikybos reikalai.

Mes jau neskyk turėjome progos nurodinėti panašų užmetinėjimų neteisingsumą. Taigi dabar to nebekartosime. Pabriežiame tikrai dar syki, kad "Draugas" neaugina mūsų visuomenėje klerikalizmo, bet rūpinasi katalikybės ir tautybės reikalais; priurume dar tai, kad jeigu "Lietuva" ir toliau tyčia neskiris katalikybės nuo klerikalizmo ir jeigu, neturėdama jokio pamato, ir toliaus mūsų primetinės klerikalizmo tendenciją, tai mes būsim priversti skaityti to laikraščio vedėjos blogos valios žmonėmis.

Mes neesame šalininkai tuščių ginčų ir bereikalingų polemikų. Tie ginčai, kurie užima kartais "Draugui" skiltis, turi svarbią priežastį: laikraščiai, turintieji pretensiją (gal ir teisingą) prie rimumo ir iekantieji sau skaitytojų tarpe katalikų, dažnai niekina tikėjimą, Bažnyčią, kartais stengiasi net išrauti jį iš širdžių savo skaitytojų. Jeigu nedaro to aiškiai, tai kartais kitokiais gudresniais būdais veda prieistykbinę kampaniją, juodindami katalikybės veikėjus, katalikų organizacijas, neteisingsioje šviesoje paduodami, arba kartais net prasimandami apie katalikus nebūtus daiktus. Taigi čia "Draugas" ir pildė ligioli (pildys ir toliau) rolę atitaisytojo neteisingsų žinių, nurodinėtojo klaidų. Ir nenustabu, kad tas "Draugo" darbas randa sau nemaža priešininkų iš pusės tų, kuriems rūpi katalikų dezorganizavimas ir tempimas į savo abazus. Iš to ir visų jų sutartinė "ūžia" ant "Draugo".

Mums, žinoma, labai nemalonu, kad ta rolė šiandien tenka veik išimtinai "Draugui". Tačiau neteisingsa būtų manyti, kad sargyba krikščioniškos kultūros pamatų čia Amerikoje yra tat kaž kokia mamos "Draugo" redakcijos ypatybė. Ne, yra tai pirmėrme laikraščio, apsiemusio tarnauti katalikų visuomenei ir ginti tikybos ir tautos reikalų. Jeigu šiandieną beveik visam "Draugui" tenka tai šiaip taip atlikti, tai čia nei nuopelnas "Draugo" redakcijos, nei prasikaltimas. Čia tik apsiėikčia nenormalis mūsų spaudos pa-

ma, tik prisidengdavo kryžiumi, kad pasiekus savo nelabusius tikslus, kad "Draugui" labiausiai rūpinti klerikaliskoji hegemonija kunigų valdymas), negu tikybos reikalai.

Mes jau neskyk turėjome progos nurodinėti panašų užmetinėjimų neteisingsumą. Taigi dabar to nebekartosime. Pabriežiame tikrai dar syki, kad "Draugas" neaugina mūsų visuomenėje klerikalizmo, bet rūpinasi katalikybės ir tautybės reikalais; priurume dar tai, kad jeigu "Lietuva" ir toliau tyčia neskiris katalikybės nuo klerikalizmo ir jeigu, neturėdama jokio pamato, ir toliaus mūsų primetinės klerikalizmo tendenciją, tai mes būsim priversti skaityti to laikraščio vedėjos blogos valios žmonėmis.

Mes neesame šalininkai tuščių ginčų ir bereikalingų polemikų. Tie ginčai, kurie užima kartais "Draugui" skiltis, turi svarbią priežastį: laikraščiai, turintieji pretensiją (gal ir teisingą) prie rimumo ir iekantieji sau skaitytojų tarpe katalikų, dažnai niekina tikėjimą, Bažnyčią, kartais stengiasi net išrauti jį iš širdžių savo skaitytojų. Jeigu nedaro to aiškiai, tai kartais kitokiais gudresniais būdais veda prieistykbinę kampaniją, juodindami katalikybės veikėjus, katalikų organizacijas, neteisingsioje šviesoje paduodami, arba kartais net prasimandami apie katalikus nebūtus daiktus. Taigi čia "Draugas" ir pildė ligioli (pildys ir toliau) rolę atitaisytojo neteisingsų žinių, nurodinėtojo klaidų. Ir nenustabu, kad tas "Draugo" darbas randa sau nemaža priešininkų iš pusės tų, kuriems rūpi katalikų dezorganizavimas ir tempimas į savo abazus. Iš to ir visų jų sutartinė "ūžia" ant "Draugo".

Mums, žinoma, labai nemalonu, kad ta rolė šiandien tenka veik išimtinai "Draugui". Tačiau neteisingsa būtų manyti, kad sargyba krikščioniškos kultūros pamatų čia Amerikoje yra tat kaž kokia mamos "Draugo" redakcijos ypatybė. Ne, yra tai pirmėrme laikraščio, apsiemusio tarnauti katalikų visuomenei ir ginti tikybos ir tautos reikalų. Jeigu šiandieną beveik visam "Draugui" tenka tai šiaip taip atlikti, tai čia nei nuopelnas "Draugo" redakcijos, nei prasikaltimas. Čia tik apsiėikčia nenormalis mūsų spaudos pa-

ma, tik prisidengdavo kryžiumi, kad pasiekus savo nelabusius tikslus, kad "Draugui" labiausiai rūpinti klerikaliskoji hegemonija kunigų valdymas), negu tikybos reikalai.

Mes jau neskyk turėjome progos nurodinėti panašų užmetinėjimų neteisingsumą. Taigi dabar to nebekartosime. Pabriežiame tikrai dar syki, kad "Draugas" neaugina mūsų visuomenėje klerikalizmo, bet rūpinasi katalikybės ir tautybės reikalais; priurume dar tai, kad jeigu "Lietuva" ir toliau tyčia neskiris katalikybės nuo klerikalizmo ir jeigu, neturėdama jokio pamato, ir toliaus mūsų primetinės klerikalizmo tendenciją, tai mes būsim priversti skaityti to laikraščio vedėjos blogos valios žmonėmis.

Mes neesame šalininkai tuščių ginčų ir bereikalingų polemikų. Tie ginčai, kurie užima kartais "Draugui" skiltis, turi svarbią priežastį: laikraščiai, turintieji pretensiją (gal ir teisingą) prie rimumo ir iekantieji sau skaitytojų tarpe katalikų, dažnai niekina tikėjimą, Bažnyčią, kartais stengiasi net išrauti jį iš širdžių savo skaitytojų. Jeigu nedaro to aiškiai, tai kartais kitokiais gudresniais būdais veda prieistykbinę kampaniją, juodindami katalikybės veikėjus, katalikų organizacijas, neteisingsioje šviesoje paduodami, arba kartais net prasimandami apie katalikus nebūtus daiktus. Taigi čia "Draugas" ir pildė ligioli (pildys ir toliau) rolę atitaisytojo neteisingsų žinių, nurodinėtojo klaidų. Ir nenustabu, kad tas "Draugo" darbas randa sau nemaža priešininkų iš pusės tų, kuriems rūpi katalikų dezorganizavimas ir tempimas į savo abazus. Iš to ir visų jų sutartinė "ūžia" ant "Draugo".

Mums, žinoma, labai nemalonu, kad ta rolė šiandien tenka veik išimtinai "Draugui". Tačiau neteisingsa būtų manyti, kad sargyba krikščioniškos kultūros pamatų čia Amerikoje yra tat kaž kokia mamos "Draugo" redakcijos ypatybė. Ne, yra tai pirmėrme laikraščio, apsiemusio tarnauti katalikų visuomenei ir ginti tikybos ir tautos reikalų. Jeigu šiandieną beveik visam "Draugui" tenka tai šiaip taip atlikti, tai čia nei nuopelnas "Draugo" redakcijos, nei prasikaltimas. Čia tik apsiėikčia nenormalis mūsų spaudos pa-

ma, tik prisidengdavo kryžiumi, kad pasiekus savo nelabusius tikslus, kad "Draugui" labiausiai rūpinti klerikaliskoji hegemonija kunigų valdymas), negu tikybos reikalai.

Mes jau neskyk turėjome progos nurodinėti panašų užmetinėjimų neteisingsumą. Taigi dabar to nebekartosime. Pabriežiame tikrai dar syki, kad "Draugas" neaugina mūsų visuomenėje klerikalizmo, bet rūpinasi katalikybės ir tautybės reikalais; priurume dar tai, kad jeigu "Lietuva" ir toliau tyčia neskiris katalikybės nuo klerikalizmo ir jeigu, neturėdama jokio pamato, ir toliaus mūsų primetinės klerikalizmo tendenciją, tai mes būsim priversti skaityti to laikraščio vedėjos blogos valios žmonėmis.

Mes neesame šalininkai tuščių ginčų ir bereikalingų polemikų. Tie ginčai, kurie užima kartais "Draugui" skiltis, turi svarbią priežastį: laikraščiai, turintieji pretensiją (gal ir teisingą) prie rimumo ir iekantieji sau skaitytojų tarpe katalikų, dažnai niekina tikėjimą, Bažnyčią, kartais stengiasi net išrauti jį iš širdžių savo skaitytojų. Jeigu nedaro to aiškiai, tai kartais kitokiais gudresniais būdais veda prieistykbinę kampaniją, juodindami katalikybės veikėjus, katalikų organizacijas, neteisingsioje šviesoje paduodami, arba kartais net prasimandami apie katalikus nebūtus daiktus. Taigi čia "Draugas" ir pildė ligioli (pildys ir toliau) rolę atitaisytojo neteisingsų žinių, nurodinėtojo klaidų. Ir nenustabu, kad tas "Draugo" darbas randa sau nemaža priešininkų iš pusės tų, kuriems rūpi katalikų dezorganizavimas ir tempimas į savo abazus. Iš to ir visų jų sutartinė "ūžia" ant "Draugo".

Mums, žinoma, labai nemalonu, kad ta rolė šiandien tenka veik išimtinai "Draugui". Tačiau neteisingsa būtų manyti, kad sargyba krikščioniškos kultūros pamatų čia Amerikoje yra tat kaž kokia mamos "Draugo" redakcijos ypatybė. Ne, yra tai pirmėrme laikraščio, apsiemusio tarnauti katalikų visuomenei ir ginti tikybos ir tautos reikalų. Jeigu šiandieną beveik visam "Draugui" tenka tai šiaip taip atlikti, tai čia nei nuopelnas "Draugo" redakcijos, nei prasikaltimas. Čia tik apsiėikčia nenormalis mūsų spaudos pa-

ma, tik prisidengdavo kryžiumi, kad pasiekus savo nelabusius tikslus, kad "Draugui" labiausiai rūpinti klerikaliskoji hegemonija kunigų valdymas), negu tikybos reikalai.

Mes jau neskyk turėjome progos nurodinėti panašų užmetinėjimų neteisingsumą. Taigi dabar to nebekartosime. Pabriežiame tikrai dar syki, kad "Draugas" neaugina mūsų visuomenėje klerikalizmo, bet rūpinasi katalikybės ir tautybės reikalais; priurume dar tai, kad jeigu "Lietuva" ir toliau tyčia neskiris katalikybės nuo klerikalizmo ir jeigu, neturėdama jokio pamato, ir toliaus mūsų primetinės klerikalizmo tendenciją, tai mes būsim priversti skaityti to laikraščio vedėjos blogos valios žmonėmis.

Mes neesame šalininkai tuščių ginčų ir bereikalingų polemikų. Tie ginčai, kurie užima kartais "Draugui" skiltis, turi svarbią priežastį: laikraščiai, turintieji pretensiją (gal ir teisingą) prie rimumo ir iekantieji sau skaitytojų tarpe katalikų, dažnai niekina tikėjimą, Bažnyčią, kartais stengiasi net išrauti jį iš širdžių savo skaitytojų. Jeigu nedaro to aiškiai, tai kartais kitokiais gudresniais būdais veda prieistykbinę kampaniją, juodindami katalikybės veikėjus, katalikų organizacijas, neteisingsioje šviesoje paduodami, arba kartais net prasimandami apie katalikus nebūtus daiktus. Taigi čia "Draugas" ir pildė ligioli (pildys ir toliau) rolę atitaisytojo neteisingsų žinių, nurodinėtojo klaidų. Ir nenustabu, kad tas "Draugo" darbas randa sau nemaža priešininkų iš pusės tų, kuriems rūpi katalikų dezorganizavimas ir tempimas į savo abazus. Iš to ir visų jų sutartinė "ūžia" ant "Draugo".

Mums, žinoma, labai nemalonu, kad ta rolė šiandien tenka veik išimtinai "Draugui". Tačiau neteisingsa būtų manyti, kad sargyba krikščioniškos kultūros pamatų čia Amerikoje yra tat kaž kokia mamos "Draugo" redakcijos ypatybė. Ne, yra tai pirmėrme laikraščio, apsiemusio tarnauti katalikų visuomenei ir ginti tikybos ir tautos reikalų. Jeigu šiandieną beveik visam "Draugui" tenka tai šiaip taip atlikti, tai čia nei nuopelnas "Draugo" redakcijos, nei prasikaltimas. Čia tik apsiėikčia nenormalis mūsų spaudos pa-

ma, tik prisidengdavo kryžiumi, kad pasiekus savo nelabusius tikslus, kad "Draugui" labiausiai rūpinti klerikaliskoji hegemonija kunigų valdymas), negu tikybos reikalai.

Mes jau neskyk turėjome progos nurodinėti panašų užmetinėjimų neteisingsumą. Taigi dabar to nebekartosime. Pabriežiame tikrai dar syki, kad "Draugas" neaugina mūsų visuomenėje klerikalizmo, bet rūpinasi katalikybės ir tautybės reikalais; priurume dar tai, kad jeigu "Lietuva" ir toliau tyčia neskiris katalikybės nuo klerikalizmo ir jeigu, neturėdama jokio pamato, ir toliaus mūsų primetinės klerikalizmo tendenciją, tai mes būsim priversti skaityti to laikraščio vedėjos blogos valios žmonėmis.

Mes neesame šalininkai tuščių ginčų ir bereikalingų polemikų. Tie ginčai, kurie užima kartais "Draugui" skiltis, turi svarbią priežastį: laikraščiai, turintieji pretensiją (gal ir teisingą) prie rimumo ir iekantieji sau skaitytojų tarpe katalikų, dažnai niekina tikėjimą, Bažnyčią, kartais stengiasi net išrauti jį iš širdžių savo skaitytojų. Jeigu nedaro to aiškiai, tai kartais kitokiais gudresniais būdais veda prieistykbinę kampaniją, juodindami katalikybės veikėjus, katalikų organizacijas, neteisingsioje šviesoje paduodami, arba kartais net prasimandami apie katalikus nebūtus daiktus. Taigi čia "Draugas" ir pildė ligioli (pildys ir toliau) rolę atitaisytojo neteisingsų žinių, nurodinėtojo klaidų. Ir nenustabu, kad tas "Draugo" darbas randa sau nemaža priešininkų iš pusės tų, kuriems rūpi katalikų dezorganizavimas ir tempimas į savo abazus. Iš to ir visų jų sutartinė "ūžia" ant "Draugo".

Mums, žinoma, labai nemalonu, kad ta rolė šiandien tenka veik išimtinai "Draugui". Tačiau neteisingsa būtų manyti, kad sargyba krikščioniškos kultūros pamatų čia Amerikoje yra tat kaž kokia mamos "Draugo" redakcijos ypatybė. Ne, yra tai pirmėrme laikraščio, apsiemusio tarnauti katalikų visuomenei ir ginti tikybos ir tautos reikalų. Jeigu šiandieną beveik visam "Draugui" tenka tai šiaip taip atlikti, tai čia nei nuopelnas "Draugo" redakcijos, nei prasikaltimas. Čia tik apsiėikčia nenormalis mūsų spaudos pa-

ma, tik prisidengdavo kryžiumi, kad pasiekus savo nelabusius tikslus, kad "Draugui" labiausiai rūpinti klerikaliskoji hegemonija kunigų valdymas), negu tikybos reikalai.

Mes jau neskyk turėjome progos nurodinėti panašų užmetinėjimų neteisingsumą. Taigi dabar to nebekartosime. Pabriežiame tikrai dar syki, kad "Draugas" neaugina mūsų visuomenėje klerikalizmo, bet rūpinasi katalikybės ir tautybės reikalais; priurume dar tai, kad jeigu "Lietuva" ir toliau tyčia neskiris katalikybės nuo klerikalizmo ir jeigu, neturėdama jokio pamato, ir toliaus mūsų primetinės klerikalizmo tendenciją, tai mes būsim priversti skaityti to laikraščio vedėjos blogos valios žmonėmis.

Mes neesame šalininkai tuščių ginčų ir bereikalingų polemikų. Tie ginčai, kurie užima kartais "Draugui" skiltis, turi svarbią priežastį: laikraščiai, turintieji pretensiją (gal ir teisingą) prie rimumo ir iekantieji sau skaitytojų tarpe katalikų, dažnai niekina tikėjimą, Bažnyčią, kartais stengiasi net išrauti jį iš širdžių savo skaitytojų. Jeigu nedaro to aiškiai, tai kartais kitokiais gudresniais būdais veda prieistykbinę kampaniją, juodindami katalikybės veikėjus, katalikų organizacijas, neteisingsioje šviesoje paduodami, arba kartais net prasimandami apie katalikus nebūtus daiktus. Taigi čia "Draugas" ir pildė ligioli (pildys ir toliau) rolę atitaisytojo neteisingsų žinių, nurodinėtojo klaidų. Ir nenustabu, kad tas "Draugo" darbas randa sau nemaža priešininkų iš pusės tų, kuriems rūpi katalikų dezorganizavimas ir tempimas į savo abazus. Iš to ir visų jų sutartinė "ūžia" ant "Draugo".

Mums, žinoma, labai nemalonu, kad ta rolė šiandien tenka veik išimtinai "Draugui". Tačiau neteisingsa būtų manyti, kad sargyba krikščioniškos kultūros pamatų čia Amerikoje yra tat kaž kokia mamos "Draugo" redakcijos ypatybė. Ne, yra tai pirmėrme laikraščio, apsiemusio tarnauti katalikų visuomenei ir ginti tikybos ir tautos reikalų. Jeigu šiandieną beveik visam "Draugui" tenka tai šiaip taip atlikti, tai čia nei nuopelnas "Draugo" redakcijos, nei prasikaltimas. Čia tik apsiėikčia nenormalis mūsų spaudos pa-

ma, tik prisidengdavo kryžiumi, kad pasiekus savo nelabusius tikslus, kad "Draugui" labiausiai rūpinti klerikaliskoji hegemonija kunigų valdymas), negu tikybos reikalai.

Mes jau neskyk turėjome progos nurodinėti panašų užmetinėjimų neteisingsumą. Taigi dabar to nebekartosime. Pabriežiame tikrai dar syki, kad "Draugas" neaugina mūsų visuomenėje klerikalizmo, bet rūpinasi katalikybės ir tautybės reikalais; priurume dar tai, kad jeigu "Lietuva" ir toliau tyčia neskiris katalikybės nuo klerikalizmo ir jeigu, neturėdama jokio pamato, ir toliaus mūsų primetinės klerikalizmo tendenciją, tai mes būsim priversti skaityti to laikraščio vedėjos blogos valios žmonėmis.

Mes neesame šalininkai tuščių ginčų ir bereikalingų polemikų. Tie ginčai, kurie užima kartais "Draugui" skiltis, turi svarbią priežastį: laikraščiai, turintieji pretensiją (gal ir teisingą) prie rimumo ir iekantieji sau skaitytojų tarpe katalikų, dažnai niekina tikėjimą, Bažnyč

steigti savo mokytojų seminariją ir parapijines prie bažnyčių mokyklas. Be tų dalykų buvo išskirti ir kiti svarbūs mūsų visuomenės klausimai: Katalikų spaudos, moterų klausimas ir kiti.

Po kongreso reikėjo pradėti darbas organizavimo lietuvių katalikų Federacijai; tačiau pirmiausia reikėjo aiškiai nustatyti judėjimo pamatus ir sugalvoti Federacijos programą. Tai ir atliko tam tikra išrinktoji kongrese komisija, kurioje dalyvavo ir a. a. kun. A. Kaupas. Manome naudinga būsiu trumpai perpasakoti turinį knygutės "Lietuvių Katalikų Federacija", išleistos netrukus po kongreso 1914 metais. Toje knygutėje yra paduotas Federacijos programas. Federacija remiasi ant pamatų katalikystės, kuri ir pasauli ir jo sutvarkymą žiūri kaip ir tobulos tvarkos (esansijos pas Dievą) atspindį. Katalikai, neišskodami pilnos tobulybės ant žemės, tačiau turėdami teisybės pajautimą ir tobulės tvarkos troškimą, nuolat eina tobulinimosi keliu, kurį nurodo prigimties įstatymas, saugojamas ir paaiškintas Dievo Apreiškinių, užlaikomų Katalikų Bažnyčioje. Taigi svarbiausiu Liet. Katalikų Federacijos siekiu yra "bendromis visų lietuvių katalikų spėkomis gaivinti savo tarpe augstesnę, tobulęsi, dorenę ir teisingesnę naminių, viešų, draugišką ir politikišką gyvenimą. Vadovu tame darbe bus Kristaus mokslas. Federacija ieško artimesnių tarpusavio lietuvių katalikų susijungimo, paskatindama bendrą reikalų aprašinimą ir, apskritai, pasaulinio kenksmingų lietuvių katalikų visuomenės apsišvišinimą ir pagaminimą to visko, kas reikalinga jos gerovei, tarpimui ir pažangai. Tautystės ir dorybės gaivinimas, apsvietimo platinimas ir mediagisko buvio gerinimas — Štai Federacijos artimiausi uždaviniai.

L. K. Federacija neina prie teokratiškos imperijos, nes ji ieško ne neatmainomos, bet nuolat besimainančios pagerinimo kelių tvarkos.

Federacija nepataikauja prigimties instinktams, bet norės juos tobulinti, suvaldyti ir taikinti prie prigimtinių ir amžinių įstatymų.

L. K. Federacija nesiekia nei istoriškų materialistų, pašalinančių nuo žmonių atsakomybę už jų darbus, nei socialistų, kalbančių vien apie darbininkų teises, o ne užsimenančių ir apie jų priedermes.

L. K. Federacija veikimo pamatus deda demokratizme t. y. pripažįsta, jog visi yra lygūs ir turi pilną teisę dalyvauti viešame gyvenime patys arba per savo atstovus. Tačiau Federacija skirs, nuo tautiškųjų demokratų tuo, kad katalikystę pripažįstame nenaminu kiekvieno žmogaus dalyku, bet atpažinti "viesu reikalu" Lietuvių tautos gyvenimas turi taikintis prie apreiškusių tiesų, užlaikomų Katalikų Bažnyčioje.

"Federacija nėra politikiškoji partija; yra ji liuosas susidrangavimas vienam manančių liet. katalikų bendram tikslui pasiekti. Federacija nesikiša į savo sąjonių priegulėjimą prie vienos ar kitos politikos partijos, nors troškia, kad Lietuvoje susitvėtų politikiška partija, paremta ant krikščioniškos demokratijos. Tokia partija galės gauti nuo Federacijos doriką ir mediagiską pasipirtį." Federacijai labai rūpės lietuvių švietimo reikalai. Ji stengsis šviesti ne tik protus, bet ir širdis. Ji remia parapijines mokyklas, stengsis inkurti augstesnę lietuvišką mokyklą, šelpia lietuvių seserų vienuodiją, kurs skaityklas, knygynus, lavinimosi klubus, pliatius laikraščius ir knygas. Rems "Motyvelę", šelpiančią einančius į augstesnę mokslo lietuvių.

L. K. Federacijai rūpės ir mediagiskasis lietuvių pakėlimas. Ji rūpinasi steigti darbo biūrus, kooperatyvinius krautuves, dirbtuves, taupymo — paskolos draugijas, statomasias ir paskolinas masias draugijas, remis vertelę draugijas, rūpėsi inkurimu našlaičių, senelių prieglaudų, steigti globojimo namus.

Kad suvedus visus lietuvių katalikų ir artimesnius ryšius, Federacija darys kesmet (arba rečiau) Kongresus, stegis lietuvių kolonijose Federacijos kuopas su vietiniais komitetais, kurie stengsis jungti visas vietines katalikiškas draugijas bendram darbiui pagal to, kokių reikalus nurodys vietinės sąlygos.

Federacijos vyresnybė susideda iš prezidento, vice-prezidento, kasinininko, susisėtimo sekretoriaus, finansų sekretoriaus ir dviejų kasos globėjų. Vyresnybė yra renkama kongrese iki kitam kongresui.

Sitas programos gali būti susiaurintas, papildytas arba praplatintas kongrese.

Federacijos steigėjai ir pirmieji jos veikėjai labai plačiai suprato jos uždavinius. Tai pa-

rodo kad ir šis mano atpasakotas programos. Toliau esančiais metais organizavimas lietuvių katalikų buvo pastumtas pirmyn, pernai metais per trečiąjį kongresą Pittsburghe buvo išskirti aiškūs nauji mūsų visuomenės reikalai ir klausimai, kaip antai moterų klausimas, kolonizacijos klausimas, spaudos ir kiti dalykai.

Vis dėlto reikia pripažinti, kad L. K. Federacija dar tik pradeda tvarkytis, kad jai ligiol dar nepasisekė atsiekti savo tikslas: sujungti į vieną krivą visų Amerikos lietuvių katalikų. Iš to jau galima numanyti, koks didis darbas laukia ateityje Federacijai ir kaip svarbų uždavinį turės atiekti šių metų kongresas. Kitą sąlyką pakalbėsime apie prieštarsius mažo palyginamai pasisekimo Federacijos ligiol ir apie šių metų kongreso svarbą ir uždavinius.

F-as.

S. L. R. K. A. REKALAI.

Dedame du svarbiu atsišaukimu į 29-ąjį Sus-mo L. R. K. A. Seimą — mūsų gerbiamojo veikėjo J. Gabrys iš Paryžiaus, kurie nebuvo sėmės paskaitas delto, kad atėjo į Waterburj jau po seimo.

XXIX-tam S. L. R. K. A. seimui.

Tautiečiai,

Mielai man yra sveikinti vardu Lietuvių Informacijos biūro Jus susirinkusius 29 seimam svarstyti reikalų Jūsų garbingos organizacijos, lygiai kaip ir mūsų tautos reikalų.

Svarstant mūsų tautos reikalus skačiau savo priederme atkreipti Jūsų dėmesį į mano pirmą 3 metų įsteigtąjį L. I. B., kuriam, kaip Jūs jau turėjote pastebėti, likta yra užimti ne paskutinę vietą mūsų tautos atgimime ir jos nuopulsiu vardo pasaulio akyse pakėlime.

Tiesia, prie pat šios įstaigos inkurimo nestigto gausi asitru, net stačiai nekultūringų kritikų. Tuliems rodesi L. I. B. niekam nereikalinga ir suvisu bergždžia įstaiga. Bet štai praslinko treji metai, L. I. B. sustiprėjo, išaugo į intermingą įstaigą, kuri informuoja pasaulį apie Lietuvą, kuri primena, kuom Lietuva buvo kadaise ir kuom ji yra šiandien, ypatingai L. I. B. visur pabrėžia skirtingumą lietuvių nuo lenkų.

Vyriausiu įrankiu, kuriuom naudojasi L. I. B. savo tikslui atsiekti, yra spauda, ypatingai tie prielankūs Lietuviams svetimaucijai laikraščiai: "La Depeche" (Paryžiuje), "La Croix" (Paryžiuje); "Petite Republique"

(Paryžiuje); "Independance Belge" (Bruxelles); "Voce Trentina" (Italijoje); "Vea Catalusya" (Barcelona); "Narodni Listy" (Pragoje, Čekų); "Russkija Vedomosti" (Maskvoje); "Viestnik Evropy" (Peterburge) ir d. k. Čia tilpo ir telpa reikalui esant straipsniai apie Lietuvą. Nors L. I. B. turi ir daug ryšių svetimaucijų spaudoje, tačiau to dar neužtenka, jo tikslai atsiekti, atsiard reikalas nuosavio organo, kuriame galima būtų liuosai be jokio varžymo kelti aiškiausius lietuvių klausimus. Tuo tikslu tapo L. I. B. savaitas 1912 m. tam tikras mėnesinis laikraštis: "Annales des Nationalites", kuris sugrupavo aplink save prakliausius Europos moksliuinkus ir politikus (žiurek comite de Patronage) užtarymus ne vien Lietuvos, bet podraug ir visų kitų prispaustųjų tautų, — kas davė nepaprastą moralį autoritetą L. I. B. ir išaugusiam iš jo Tautų biūrai. "Annales des Nationalites" kiekvienam savo numerio talpina žinias apie Lietuvą; maža to, pernai Lietuviams ir Jy broliams Latvian buvo pašvestas visas sąsiuvinis (N. 5-6) arti 100 pusl. "Annales", kas sukelė didelį trūkumą Lenkų, Vokiečių ir Rusų laikraščioje. Ten buvo tarp kitko tilpė 2 straipsniai apie Amerikos lietuvių, ypač visų duma atkreipė straipsniai apie lietuvių tautikišką bažnytinę organizaciją Amerikoje (rašytas a. a. kun. Kaupo).

Be "Annales" L. I. B. išleido nemaža brošūrų apie Lietuvą: (Siumeime podrang)

1. Memore sur la nation Lithuanienne.
2. La Nation Lithuanienne.
3. A memorandum upon the Lithuanian nation.
4. A sketch of the Lithuanian nation.
5. Lithuanians et Polonais.
6. Svarbiausiu L. I. B. darbu yra tik ką iš spaudos išėjęs kun. Prapulanio "L'Eglise polonaise en Lithuanie" (J. Gabrys vertimas). Šis veikalas parodys pasauliui visas lenkų nedorybes, padarytas per bažnyčių lietuviams ir tebedaromas. (Tai yra gan stovanti knyga turinti 200 p. suvisu).

L. I. B. veikimas — vesibaigia veikimu vien per spaudą, jo vedėjas turi kasmet paskaitas apie Lietuvą Augstojai Visuomenės mokslo Mokykloje (Ecoles des Hautes Etudes Sociales), kurios perspaudinamos yra paskui "Annales", žiūr. N. 2, 1913 m., N. 2, 1914 m.

Nors garsas apie Lietuvą iš Paryžiaus pasklinda toli, tačiau

L. I. B. negali užsiganedinti veikimu vien Paryžiuje, jo vedėjas dalyvauja visuos tarptautiskose kongresuose, kur tik Lietuvos garbė to reikalauja. Tokiu būdu L. I. B. dalyvavo 1911 m. Londone tautų-rasių kongrese, 1912 m. Gervos taikos kongrese, 1913 m. tarptautinių draugijų kongrese (kur buvo induoti ir apskelbti tautiniai lietuvių reikalavimai), 1914 m. tautų konferencijoje Londone (kur tapo viešai papeikti lenkai už lietuvių ir gudų skriaudas). Svarbiausiu vienok L. I. B. darbu iki šiol atliktu lietuvių garbei ir naudai bene bus L. I. B. deklaracija pernai (1913) pasijusta Sir Edw. Grey'ui, Anglijos užrube, dalykų ministeriui, ambasadorių konferencijos pirmininkui. Ši deklaracija demaskavo begėdišką pasisekinimą lenkų ant Lietuvos ir parodė visam pasauliui, kad Lietuva gyva.

L. I. B. veikimas nesibaigia vien politikų jo veikimu; ydant parodyti svetimauciams dailės turmus užleptus mūsų tautų, L. I. B. vedėjas sutaisė paskaitas apie lietuvių liandies dailę virš minėtojo augstojai moksleivė. Nėgana to, ateisiantiems metams ruošama yra lietuvių opera Paryžiaus did. operoje, garsaus kompozitoriaus Silvia Lazzaro.

Dabartės L. I. B. trijų metų uduio ir nuosekliu darbu lietuvių naudai ir garbei pridedė visiems šios įstaigos svarbumą ir reikalingumą.

Suvis. Liet. R. K. Amer., kuriam visuomet rūpėjo ir rūpi mūsų tėvynės reikalai, nepasileiks, tikime mes tvirtai, be savo duosnios paramos L. I. B. ir jo organo "Annales".

J. Gabrys.
Liet. In. Biūro vedėjas.

Red. prierašas. Mūsų Sus-mo seimas tepaskyrė L. I. Biūrai \$25.00. Dangiau nelabai ir galėjęs, nes tautiškų centų nedaugiau, šiai turėjo, reikalų gi buvo begalės. Tačiau mūsų visų priederme yra remti savo aukomis šią taip svarbią įstaigą. Mūsų visuomenė galėtų lengvai keliolika sąkių po \$25.00 kasmet sumesti, įsigyti tik turėtume atmintyje mūsų svarbiausias tautines įstaigas ir dalytūmės su jomis savo liekamais centais. "Draugo" redakcija mielai noru tarpininkaus aukų priėmimo ir kiekvieną auką, atsiųstą biūro naudai, paskelbs.

"Dr." Redak.

29-tam S. L. R. K. A. SEIMUI PAKVIETIMAS.

Tautiečiai, Ateinančiais 1915 m. sukaks 30 m. darbavimosi Jūsų garbingos organizacijos mūsų tautiečių

ir tėvynės naudai. Priederėtų šias suaktyvius apvaikšioti su galimai didžiausia iškilme ir nau-da mūsų tautai.

L. I. B. vardu aš turiu garbę kviesti Jūs laikyti būsimąjį nepaprastą seimą Paryžiuje, liepos mėn., 1915. Prie tos progos L. I. B. rengiasi sukviekti Paryžiūn ir visas kitas žymias liet. draugijas ir veikėjus iš Did. Lietuvos, Prūsų Lietuvos, ir Amerikos, ydant tuomi padaryti Visų lietuvių (Panlitaniską) seimą — demonstraciją didžiausiame ir kultūringiausiame pasaulio centre — Paryžiuje. Tokiu būdu syki ant visados būtų nutrauktas nuo lietuvių uždangalas, kaip juos iki šiol slėpė nuo pasaulio akių.

Šiame Visų lietuvių — Panlitaniskame seime galima būtų aptarti daugybę mūsų tautiškų reikalų, palytinčių visą tautą ir padėti pirmąjį pamatą Visų lietuvių organizacijai: Tautos tarybai.

Nevienas paklaus, delko gi Paryžiuje, o ne kur kitur šaukti Panlitaniskąjį seimą? Štai delko: 1. Paryžius yra, galima sakyti, ant pusiaukelės tarp Amerikos ir Lietuvos. 2. Paryžius yra kultūrinis pasaulio centras. 3. Iš Paryžiaus gandas lengvai pasklinda į visas šalis. 4. Paryžiuje jau treti metai gan pasekmingai veikia Liet. Inform. Biuras ir tautų biūras. Tiedvi įstai-gi ingiye ryšių politikos veikėjų, moksliuinkų ir žurnalistų tarpe galės tinkamai prirengti dirvą Panlitaniskam seimui — kongresui ir užtikrinti jam didėlį pasisekimą. Keli žymūs parlamentai atstovai, senatoriai ir Sorbonnos profesorai pasižadėjo pasveikinti pirmam (atsidarymo) viesam posėdij atgimusią lietuvių tautą vardu Prancūzų tautos.

Svarbumas tokio Panlitaniskko seimo yra aiškus, — tai bus viešas pripažinimas — konskracija mūsų užmirštosios tautos visos pasaulio akivaizdoje iš pusės garbingiausios ir kultūringiausios Europos tautos.

Praktikiškas įvykdymas nėra sunkiausias. Posėdžiams turim užtikrintus rūmus — "Ecoles des Hautes Etudes sociales" (augstųjų visuomen. mokslo mokyklos), kuri pirmutinė atidarė savo duris paskaitoms apie Lietuvą. Prancūzijos geležinkeliai, o gal ir Companie Trans atlantique (laivų linija) L. I. B. rūpesniu numus pusę kainos už kelionę. Taigi, gerbiamie Tautiečiai, teikiokties apsvarstyti šią mano propoziciją ir malonėkite pranešti man Jūsų nutarimą. J. Gabrys.

P. S. Jeigu delei kokių nors priežasčių Jūsų 30tas seimas negalėtų būti laikomas Paryžiuje, tai malonėkite bent atsiųsti 20-30 delegatų Panlitaniskam seimui į Paryžių.

Red. prierašas. 30-sai seimas bus, kaip nutarta Serantone, tur būt birželio mėnesį; taigi jeigu būtų priruostas Paryžiuje liepos mėnesį visų lietuvių suvažiavimas, tai seimas dar sūspėtų paskirti delegatus į tą suvažiavimą. Tik kadangi šio suvažiavimo klausimas yra be galo svarbus, tai ir reikėtų pirma ilgai ir nuodingai jį pasvarstyti mūsų spaudoje. Į g. J. Gabrio pakvietimą kitaip negalima žiūrėti, kaip tig į gražų sumanymą ir tiek. Ar neteiktusi pats gerbiamasai sumanytojas plačiau savo sumanymą išdėstyti, motyvuoti. Turėdami prieš akis aiškų, apgalvotą sumanymą, galėsime jį iš visų pusių svarstyti. "Dr." Red.

(Pradžia ant 3-čio pusl.)

Chanas ir jojo sūnus M. Gorkij. 7. Smuika ir vamzdelis, D. Demirčjan, vertė K. Baronas. 8. Darbininkas Emeljonas ir turčius Bunas. N. L. Tolstoj. 9. Dulke, Jonas Parukas, vertė K. Baronas. 10. Vasaros naktyje, I. A. 11. Dienos vaikai, Karolis Vairas. 12. Sūns širdis, Karolis Vairas. 13. Rudens lapai. Karolis Vairas. Miko Petraszko muzika. 14. Broliams vargdeniams, Mintis iš M. Kanopnickos, Karolis Vairas. 15. Mūsų laikraščiai balandžio ir gegužės mėnesiuose.

Jaunimo Sapnai. Literatūros ir mokslo dviemėnesinis žurnalas. Organas lietuvių moksleivų susivienijimo Amerikoje No. 3.

No. 35 Les Annales des Nationalites. Bulletin de l'Union des Nationalites, Numéros consacrés à l'étude de la Nation Roumaine. Šitame numeryje Annalių tepda daug dalykų apie Rumunų tautą. Peržvalgoje (echos) paminėti ir lietuviai.

Vadovas. Mėnesinis laikraštis, skiriamas dvasikiems lietuvių reikalams. Tomas XVIII. No. 70.

Turiny. 1. Pamokalai. 2. Jo Ekselencija Zemaizij Vyskupis Pranciškus Karevičius. 3. Kosmogonija: Dv-as. Akademijos prof. kun. Al. Grigaitis. 4. Širdies auklėjimas katekizuojant. Kun. J. Dan. 5. Blaiybė ir mes kunigai. Kun. Petras Dvaranauskas. 6. Prie gyvenimo ir pažiūrų vienybės. M. Reinis. 7. Liuosoji tribuna. 8. Bažnytinės vyriausybės pareidymai. 9. Iš bažnyčios ir visuomenės dirvos kitose šalyse. 10. Iš mūsų gyvenimo atbalsų ir reikalų. 11. Recenzijos ir kritikos. 12. Bibliografija.

"L'Eglise Polonaise en Lithuanie" par L'Abbe' C. Propolanis. Tra-duit par J. Gabrys. Išleista lietuvių Informacijos Biūro Paryžiuje. Pust. XIX+168+2.

Yra tai vertimas gerai žinomos kun. K. Prapulanioo "Polskie Apostokwo w Litwie", ir kaip veikalas, kuris išrodo lietuvių lenkizmo politiką, išleistas prancūzų kalba turi didelę mams lietuviams svarbą.

"Varpas" visuomenės ir politikos laikraštis. 1914 m. Balandžio No. 2. Leidžiamas Tiltėje, Gar-nizon str. 9.

"Atetis" No. 4. Turiny: Stud. J. D.—nie: Pažinkime save tobulinkimės! II. Al. Ašom-linis: Meilės Kibirkštis. (Eilės). III. Bitikas: Pavasario antra IV. Stud. Ig. Gustakas: Lietuvių spauda iki 24 balandžio 1914 m. V. B. Kamitis: Spauda. VI. Stud. L. Bistras: Ašketika. VII. M. Jom-is: Gedimino kalnas. VIII. V. Kretis: Nemon. IX. J. mas: Vakar-s. X. Ateitininkutis: Laikraščio spūvalga. XI. M. Narjanskas: Ki-jevo Komercijos Institutas. XII. K. P. Amžinasis pavyzdys. XIII. Iš moksleivų gyvenimo. XIV. Bi-blijografija ir kritika. XV. At-siųstos redakcijai knygos. XVI. Redakcijos atsakai. XVII. Spau-dos klijda. XVIII. Priedas: Mū-sų tautinės tvėrybos žiedai.

Delko žmogui reikia gurti ir valgyti? Pagal A. Bernsteiną, pa-rašė Dr-as A. Garmas. So. Bee-ton. 1914 m. Pust. 40, kai-na 15c.

Vėjalis. — Nurimkite lapeliai, sako jis pašilęs lapeliai, — nevisada pučia šiaurės vėtra, ateis pietų vėjai, parneš ir vėl išblėskytus jūsų brolius — la-pelius, esesles — žiedelius. Ir vėl visi puošite gimtą kamieną.

Vėjali, vai man ar neparnešei jokios žinios?... Kurti tylą... Vai ilgą man, ilgą!

Skruadė.

PRIE AMATO.

Vaikų artistų mėgėjų societas vadovėlis. Skiriamas lietuvių mokykloms.

Parasė J. V. Kovas.

Mokytojo domai: Prie šio veikalėlio reikia pas-kirti dvyliką vaikučių ir padalinti kiekvienam, tin-kamą amata. Skaityti scenoje pusia rato, kaip jau-nu mōnuli. Kuriam reikia vienas kalbėti, tas iš eilės išeina į vidurį scenos; kalba ir veikia su savo įran-kiais pagal savo amato, ir esti apsidarę tinkamose drapanose, ir turi savo amatinį reikalingus įrankius.

Veikimas.

1. Ūkininkas. — Tur grėblį, spatą ir t.t.
2. Stalius. — Tur pūktą, lentą ir t.t.
3. Kalvis. — Kūji, reples ir t.t.
4. Siuvėjas. — Adatė, proga, skudurį ir t.t.
5. Kurpius. — Batus, kūjį, yla.
6. Mašininkas. — Mašik (žalę)
7. Kurniepis. — Kurbū.
8. Rašius. — Ratą, kūjį.
9. Kunigas. — Knygą.
10. Gydytojas. — Skrynaitę su vaistais, bonkučių
11. Tepliorius. — Veizdą, teptukų, dažų.
12. Muzikantas. — Kokį bent muzikali įrankį.

Veikimas.

Vais (pirm nurodytoje tvarkoje sustoję kalba). Kas amato nor mokyti, tegu tarp mus stoja: Tegu kala, mala, siuva, triobas budavoja. Nes tinginiai netur duonos, Jie nieko neveikia; — Mokykimės mes amato, Nes visiems dirbt reikia. Škininkas: — Ariu, sėju, ir akėju, po lauką vaikščioju, Paėkui, įvėsus valau, — grėbiu, ir namo važioju.

— Teip darysiu, kaip būsiu vyras, —

Visi dainuoja. — Tik tinginiai netur darbo, Jie nieko neveikia; Arkim sėkim, ir akėkim, Nes visiems dirbt reikia.

Stalius. — Esu stalius, nieks už darbą mane nepaėkia; Dirbu stalus, lovas, kedės — kam tik jų prireikia.

— Teip darysiu, kaip mokėsiu amato. Visi dainuoja. — O tinginiai netur darbo, Jie nieko neveikia; Dirbkim ir mes lovas, kedės, Nes visiems dirbt reikia.

Kalvis. — Esu kalvis aš kaip reikia, — arklius gerai kaustau, Ir kas nori ratas, roges štangomis apkaustau. — Teip darysiu, kaip užaugsiu.

Visi dainuoja. — O tinginiai netur darbo, Jie nieko neveikia; Dirbkim ir mes lovas, kedės, Nes visiems dirbt reikia.

Kurpius. — Esu kurpius aš kaip reikia, — arklius gerai kaustau, Ir kas nori ratas, roges štangomis apkaustau. — Teip darysiu, kaip užaugsiu.

Visi dainuoja. — O tinginiai netur darbo, Jie nieko neveikia; Dirbkim ir mes lovas, kedės, Nes visiems dirbt reikia.

Siuvėjas. — Esu geras aš siuvėjas, siuvu sėrmėgėles, Aš parėdan ūkininkus, kaip darėlio gėles. — Teip darysiu, kaip siūti išmoksiu.

Visi dainuoja. — O tinginiai netur duonos, Jie nieko neveikia; Siūkim ir mes sėrmėgėles, Nes visiems dirbt reikia.

Kurniepis. — Esu mistras nuo čebatų, ir dailių kurbelių; Sąžiningai dirbdamas batus, gerai gyvent galiu. — Teip darysiu, kaip jau kurbū būsiu.

Visi dainuoja. — Tik tinginiai netur duonos, Jie nieko neveikia; Siūkim batus ir kurbaitės, Nes visiems dirbt reikia.

Mašininkas. — Esu grūdų sutrinėjas — miltas iš jų dirbu Didis malūnas man prigelbsti, kada vėjas virba. — Teip darysiu, kaip užaugsiu.

Visi dainuoja. — Tik tinginiai netur duonos, Jie nieko neveikia; Malkim, trikim grūdus dūonai, Nes visiems dirbt reikia.

Duonininkas. — Esu duonos aš kepėjas — kepti ir pyragus.

Saldžius, gardžius medausinukus, — riestainius, kaip ragus.

— O! gerą duonutę iškepsiu. Visi dainuoja. — Tik tinginiai netur duonos, Jie nieko neveikia; Kepkim duoną ir pyragus, Nes visiems dirbt reikia.

Rašius. — Esu rašius, aš kaip reikia, ratas gerai kaustau, Ir, kas nori stiprių ratų, — štangomis apkaustau. — Ratus geras padarysiu.

Visi dainuoja. — Tik tinginiai netur duonos, Jie nieko neveikia; Dirbkim ratas, roges šlages, Nes visiems dirbt reikia.

Kunigas. — Aš norėčiau būt kunigėliu — kad tik Dievs padėtų, Visiems žmonėms būčiau geras, tad visi mylėtų. — Bet, tada, kaip išmoksiu.

Visi dainuoja. — Tik tinginius nieks nemylti, Jie nieko neveikia; Visi būkime veikėjais, Nes visiems dirbt reikia.

Gydytojas. — Gydytoju būt norėčiau, savuosius pagelbėti, Ar ligose, ar nelaimėj, visame prigelbėti. — Kaip pabaigsiu mokslą.

Visi dainuoja. — Juk kvailųjų nieks nemylti, Jie nieko neveikia; Visi būkime veikėjais, Nes visiems dirbt reikia.

Tepliorius. — Teplioriumi būt geriausias, jų darbas pagirtas,

— Teip darysiu, kaip būsiu vyras, —

Visi dainuoja. — Tik tinginiai netur darbo, Jie nieko neveikia; Arkim sėkim, ir akėkim, Nes visiems dirbt reikia.

Stalius. — Esu stalius, nieks už darbą mane nepaėkia; Dirbu stalus, lovas, kedės — kam tik jų prireikia.

— Teip darysiu, kaip mokėsiu amato. Visi dainuoja. — O tinginiai netur darbo, Jie nieko neveikia; Dirbkim ir mes lovas, kedės, Nes visiems dirbt reikia.

Kalvis. — Esu kalvis aš kaip reikia, — arklius gerai kaustau, Ir kas nori ratas, roges štangomis apkaustau. — Teip darysiu, kaip užaugsiu.

Visi dainuoja. — O tinginiai netur darbo, Jie nieko neveikia; Dirbkim ir mes lovas, kedės, Nes visiems dirbt reikia.

Kurpius. — Esu kurpius aš kaip reikia, — arklius gerai kaustau, Ir kas nori ratas, roges štangomis apkaustau. — Teip darysiu, kaip užaugsiu.

Visi dainuoja. — O tinginiai netur darbo, Jie nieko neveikia; Dirbkim ir mes lovas, kedės, Nes visiems dirbt reikia.

Kurniepis. — Esu mistras nuo čebatų, ir dailių kurbelių; Sąžiningai dirbdamas batus, gerai gyvent galiu. — Teip darysiu, kaip jau kurbū būsiu.

Visi dainuoja. — Tik tinginiai netur duonos, Jie nieko neveikia; Siūkim batus ir kurbaitės, Nes visiems dirbt reikia.

Mašininkas. — Esu grūdų sutrinėjas — miltas iš jų dirbu Didis malūnas man prigelbsti, kada vėjas virba. — Teip darysiu, kaip užaugsiu.

Visi dainuoja. — Tik tinginiai netur duonos, Jie nieko neveikia; Malkim, trikim grūdus dūonai, Nes visiems dirbt reikia.

Duonininkas. — Esu duonos aš kepėjas — kepti ir pyragus.

RAULO SU KAZIU PAŠNEKOS

Zinai ką, Kazy? aš tavim visai nebesipatikiu. Štai anai sykiu išvadžiojai, kad socialistas neturi mokslininkų ir kad socialistas yra neapsisvietęs, tamsus. Bet pasakyk tu man, kuogi katalikai geresni, kad tu taip už juos stojai?

— Vadinasi, Raulai, nori sužinoti, koks skirtumas tarp socialisto ir kataliko. Skirtumas toks: socialistai nesigriebia įrankio apšvietimui ir tobulinimui, kurie nuo seno pripažinti gerais, o katalikai, atpėnė, stengiasi patobulinti savo sielą ir apšviesti.

— Čia tai jau nieko nebesu-prantu. Juk socialistai labiau skaito laikraščius, visokias knygas, negu, daleiskim, katalikai. — Bet kokius laikraščius ir kokias knygas daugiausiai skaito? Skaito laikraščius, kurie pilni nešvarumo, pilni pikto noro, neapkykto, skaito knygas, kurios žmogų nešviečia, o tik žemina pastato ant vienos papėdės su civilizuo gyvuliu. Panašius raštų skaitymas žmogų nepatobulins, o greičiau nupulduos.

— Ką tu išmanai apie tai? Gal dar tu nei tu raštų nesi skaitęs, ot kas!

— Ir skaityti nereikia, kad dažniau raštų tu raštų blogą intekmę: juk mūsiškiai ciciškai — tai panašius raštų skaitymo pasekmė. Bet ne apie tai šneka. Pasakyk tu man, ką gero konkretaus yra padarę mūsų socialistai? — Kaip tai ką gero? Socialistai daugiausia surengė prakalbų, teatrų ir kitokių įvykių.

— Kas daugiau, surengė prakalbų, teatrų — sunku būtų pasakyti; bet visgi galiu tvirtinti, kad vargu bus tame dalyke socialistų pirmenybė. Bet vis neprieinau prie dalyko: kur socialistų apšvietos draugijos? kur jų mokyklos? kur blaivybės, labdarės ir kitokios draugystės? — Tas, to... matai... hm... e-e-e... iš vienos pusės imant... Mes turime sąjungą!

— Nemikioi, o sakyk ką gero daro ar padarę jūsiškė sąjunga? — Padarė, padarė... Pasakė! Ką gi ji padarė? Palauk, sąjunga leidžia savo organą "Kovą".

— Taip, sąjunga leidžia organą, kuris buvo ir tebėra apšvietos platinimo priemonė ir mokslo neprietelis. Atsimeni "Saulės" atstovų atsilankymą? Priešmenį "Mokslą ir Dailės Draugiją" pasiuntinių tautos Namas aukrinkamą? Čia tai ir pasirodė visas socialistų prieš mokyklasėjimas ir mokslo negerbimas. Socialistų vadai per laikraščius pludo visokias nesąmones, šmeižtus, apkalbėjimus, kaip tik jie imanė, rašė neteisingskumus... O ką gi darė jūsų sąjunga, kiti socialistai? Tyloje. Prieš tą aiškų juodašimtiškumą, barbarizmą nei viena kuopa, dagi nei šepis sąjungos pavienės ypatos nepakėlė protestuojančio balso. Čia tai visas skirtumas tarp socialistų ir katalikų veikimo. Kada katalikai stato mokyklas, tveria blaivybės draugijas, rūpinasi labda-

rybės ir kitokiais reikalais, tuo tarpu socialistai netik ką nieko panašaus nestato, bet visą tą katalikų veikimą juodina, šmeižia ir tai griebdamiesi visai nesvarbių įrankių. Socialistų veikimas — tai ne statymas, o griovimo darbas.

Čia Raulas išsižiojo, norėjo ką tai pasakyti, bet vien tik nusišpovė. Greitai griebė už "Saulės", piktai ją pavertė, bet niekur nesuradęs ką galėtų atsakyti, nukritino tolyn, nusinešdamas savo juodas mintis.

Pužas.

ŠIS-TAS.

Atsargiai su feljetonistais! Jie gali kartais tokį šposą išskirti, kad, kaip tu nebūk visokių "štukų" matęs, visvien liksi nustebintas.

Džiaugiasu pirmesniais p. Karso feljetonais. Tariau: "Ve, kur vyrai gali rašyti ir visus linksminoti! Taip gali viską pastebėti ir sugebiai įvilkinti į malonius, linksnius rūbus!" Bet atsitiko kas tai navatino: iš prigimto feljetonisto virto į nepaprastai gausų korespondentą. Prisipildė tautininkų laikraščiai jo korespondencijomis, retkarčiais pamargintos straipsneliais. Ir viskas apsiausta tokiu nelinksmumu, apvilka tokiu rimtumu drabužiais. "Žuvo feljetonistas! Pasens pirm laiko" — mąstiau su galiesčiu. Jau rengiaus uždegti kam reikia žvakę ar ką, kad tik jam sugrįžtų senasis linksnumėlis.

Bet štai išaujo pasirodė p. Karso feljetonai. Džiaugiuos, kaip pirma, ir sveikinu. Pasirodė, kad iš prigimties linksmus p. Karso, vietoje feljetonus rašęs, sumanė atlošti feljetoną gyvenime. Gal kada ir tai suanaudos...

Kokių tik nesąmonių kartais laikraščiai neprirašo! Štai "Lietuvos ūkininkas" išskaitliavęs kiek suomial turi gimnazijų, universitetų ir t. p., sulygina lietuvių su suomial, ir priežastis, kodėl pastarieji turi tiek mokyklų, štai kaip atsako: "Tiesa, suomiali pėtyneis neužlaiko ir tt." Vadinasi, suomiali todėl turi tiek apšvietos įstaigų, kad jie neužlaiko pėtyneis! Išneina, lietuviui gali labai pigiai įgyti savas gimnazijas, universitetus, — lai tik nuostoją pėtyneis pasiminkavę! Kaip tokius "Liet. ūkininko" išvadžiojimus pavadinti? Kitokio žodžio nėra, kaip tik absurdas.

"Tėvynė" nenori atsilikti nuo "Liet. ūkininko". Ji pastebi, kad prie tautiškojo susivienijimo priklauso tūli kunigai ir, kiek jai žinoma, "tai tose parapijose žmonės gyvena sutikime..." Reikia tegu tik kunigai prisirašytų prie S. L. A., o jų parapijose užviešpataus parapijonų tarpe, kaip magiška lazele mostelėjus, meilė sutikimas... Agitacija savu keliu, o liogioka savu, ir tos liogiokas kėlias panašus "Tėvynės" išvadžiojimus privedė prie absurdo.

Pužas.

Blaivybės Dirva.

VARDAN IDEALO!

19 birželio 19... metų mieste Bruru... klyne buvo vaidinta "Kova su girtybe". Vardan idealo, vardan apšvietimo mūsų tautiečių, ydant paliautų maulę gardųjį rojaus skystimėlį ir suprastų, kokius nuostolius atneša žmonijai girtybė; vardan šių principų garbės visuomenės veikėjai, priešakyje su vienu iš didžiausių, kaip pasakė tūlas kalbėtojas per blaivinių vakarėlį "Plaza" salėje, lietuviškų literatų, pastatė šį veikalą.

Nieko nuostabaus, patis didžiausias abstinencijos privalo remti sau lygius ir tiesa vardan draugiskumo apgarsino vakaro programoje 33 smuklininkus, o muzos skaisčiausias, su pažymėjimu programos pabaigoje, kad garbingi svečiai nepamirštų apsilankyti pas apskelbtuosius, viršmėnėčius biznieriū.

Valio, vyrai! Išpildėte krikščionišką principą — "remkite varginamus!"

Matyt rengėjų protingai elgiamasi — biznieriū iš stuomens ir liemens! Kam mokėti 20 dolerių už muziką, kad galima ir be to apsieiti. Antgalo galvočių ne-muzikališkų būta, kad neatjautė aplinkui žiovavimų bei laike vaidinimo laukinių publikos juokų. Juk muzikalis žmogus kiekvieną gilesnį atsidusėjimą atjaučia!

Bet tai mažmožis. Viskas rengta vardan idealo, bet... kokias pagamįs pasekmes šis vakarėlis? Tiespindžia bešaliai svečiai!

Idealistas.

ATSAKYMAS p. PAVILONIUI.

P-nas Pavilonis N. 25 mano išreiktas nuomones vadinu užgauliojimais. Stebėtina. Juk, mano nuomone, kiekvienas gali suprasti, kad daliniai blaivininkai neatneša jokios (! Red.) naudos visuomenei. Tiesa, brooklyniečiams reikia pripažinti, kad jie surnešio prakalbas ir gyvuosius paveikslus, bet to neužtenka. Reikia žmonėms duoti pavyzdį. O čia ką? Paprastas atsakymas — "Kaip gali vadintis blaivininku, tuom didžiuliu, mane kviešti, kad patsai vartoji svaigalus!" Būtų malonu patarti ką apie tai mano gerai apgalvojęs patsai p. Pavilonis, karštas dalinių "blaivininkų" apgynėjas!

J. Širvintas.

NEGRYZO.

Buvo tai ketvirtadienis. Ūkininkas Baltras su savo draugais sėdėjo žydo smuklėje. Visi jie buvo girti Tik vienas šeimininkas žydas gyvai apie juos sukinėjosi, noredamas juos gerai

išnaudoti. Štai laikrodžio išmušė dvyliką valandą. Žydas, įsinerėjo miego, išvyjo juos iš smuklės. Jie išsikirstė ir nuėjo kiekvienas savo keliais. Baltrui užvis daugiau rūpėjo kelionė, nes jis atsiminė pavojingą lieptą ant upelio, netoli jo namų, per kurį neabūtinai turėjo pereiti. Štai jau ir lieptas. Baltras nemaža padaręs mėginimų ant lygios žemės užėjo lieptu vidurio upelio. Bet čia nelaimė: jo galva apsisukė, akys aptemo, kojos pradėjo virpėti ir nelaimingas turėjo tap-ti auka upelio, kurio kaimynystėje jo augo, gyveno ir pagaliaus... sau galą surado...

Buvo šaltas, tamsus rudens vakaras. Saulė senai buvo nusileidusi. Vėjas su lietuimi užė neperstodamas ir daužė langus gana senos trobelės, pastatytos ant kalno ties upeliu į kurį Baltras įgarmėjo. Gritelėje prie surdusio pečiaus stovėjo verkdamas moteriškė, apsupta būrio mažų vaikučių. Girdėjosi iš grintelės švelnūs klausimai vaikučių: mama, ko verki, ko taip nuliūdus? bijai, kad vėjas užia ir tamsi naktis. Kaip iš po žemės girdėjosi drebančios balsas moteriškės, kuri daugiau buvo panaši į karštą, negu į žmogystę. Vaikučiai, nesekit pavyzdžio tėvo, neikit jo pėdomis, nes matote kokia nelaimė jam ir mums; būkite blaivūs, geri žmonės. Tai ištarusi, kartu su vaikučiais nuėjo išsities. Jai užmigus kažin kas drebančiu balsu, lyg Demono, sušuko: "skęsta!" Moteriškė, pašokus iš miego, nežinodama ką daryti klausė: "kas kame?" bet niekas neatilpė. Ji atsiminus, kad vyro nėra namie, puolė prie upės ir ištikrųjų pamatė vyrą skęstantį. Puolė jam pagalbon, bet vanduo, kaip alkanas vilkas, džiaugdamasis au-ka, abudu nunešė tolyn, tolyn... ir jures... O vaikučiai iki šiai dienai laukia jų grįžtant. **Vytis.**

NEW YORK, CITY.

N. 25 "Draugo" "Blaivybės Dirvos" skyriuje p. Pavilonis atsakymas p. Širvintui, sako, kad brooklyniečiai priklauso į 14 kuopą L. R. K. P. B. S. A. New York, taigi aš kaip 14 kuopos sekretorius turiu pasakyti, kad p. Pavilonis klysta, nes mūsų 14 kuopoje nėra nei vieno brooklyniečio. Visoje kuopoje yra du sąnariū tē iš New Yorko — vienas iš Astorijos, o kitas iš Greenpoint. Nežinant draugijos reikalų, netiktų p. Paviloniui skleistis visuomenėje neteisingsas žinias.

Su gilia pagarba

Jonas Navickas,
14 k. blaiv. sekr.

USMŲ JAUNIMAS.

VOYCIŲ KONGRESAS.

Nurodymai gg. Delegatams. Gerbiamieji delegatai, važiuojantieji per New Yorką, geriausia tevažiuojie laivu Fall River Line, vakare 5 val. Ant rytojaus anksti išlipus iš laivelio į traukinį į Brockton, Mass.

Važiuojant iš New Yorko ant Providence R. I. imt laivas 5 val. vakaro ant 6 ryto busite Providence, R. I. iš čia imt Cleckrikos gatvėkaris, kuris atvež net Brocktonan. Pigiau yra važiuoti ant Providence.

Važiuojant per Bostoną, Bostonė reikia imti traukinys iš South Station.

Vieta delegatams apsisotiti tuojau prie pat stoties Brocktone, Morris Hotel.

Norintieji apsisotiti pas savuosius, malonėsit atsisaukti prie rengėjų komisijos, o visiems bus vieta parūpinta.

Antras "Vyčių" Kongresas.

Prasidės 7 liepos 10 valandą ryto su iškilmingomis šv. Mišiomis šv. Edvardo Bažnyčioje. Delegatai meldžiam priibūti į pamaldas ir pamokslą. Pasibaigus pamaldoms visi eis užpientaut, po pietų bus atidarytas Kongresas, "Vyčių" svetainėje, 195 Ames st.

Liepos 7 ir 8 bus surengti vakarai Brocktone "Vyčių" skyrių ir kuriuos gerbiamieji delegatai užprašomi priibūti, nes gerbiamieji delegatams įjanga bus dykai. Vakarų programą į laikraštį patalpint jau nesuspėjome. Pasitikime didžio skaitliaus delegatų pribuvimo.

Su tikra pagarba

Kongreso-rengėjų komisija
M. Abraščinskas, pirm.

187 Ames st.,
T. Kubilius, rašt.
66 Porter ave.
Montello, Mass.

"LIETUVOS VOYCIŲ" KONGRESAS.

7-8 liepos, 1914 bus laikytas Jaunimo Federacijos vardu "Lietuvos Vyčiai" kongresas, Brockton, Mass. Pagal "L. Vyčių" konstitucijos, kiekvienas skyrius ar kuopa į šį kongresą gali siųsti savo atstovą. Atstovas privalo turėti savo skyriaus valdybos palūidijimą su parašu vietinio klebono ar kaip artimesnio kunigo, bet jeigu toje aplinkinėje, kur randasi skyrius nėra jokio kunigo, tai pakanka vienos skyriaus valdybos palūidijimo. Svečiai bus priimami kaip patarėjai. Taigi nuosirdžiai kviečiame visus, kaip kunigus, taip ir avietiškius inteligentus kuriems

rūpi šviesesnė mūsų tautos ateitis, ir jos kultūra, nes tas viskas priglūti nuo gero jaunimo. Visus maloniai kviečiame dalyvauti šiame kongrese, nes turėsime išrūsti svarbių klausimų jaunimo reikaluose. Taip-pat meldžiame gerbiamųjų kunigų ir visų inteligentų padėti platinti "L. Vyčių" organizaciją, tvirti kuopas, kur jų dar nėra, siųsti duokles į centro kasą kasieriaus vardu.

Su augšta pagarba,
Rašt. S. Bugnavičius.

(Pradžiai ant 2-ro pusl.)

kad 1913 draugija turėjusi 100 tikrųjų narių, ir 48 narius šel-pėjus. Ineigų gauta išviso 3212 rub. 23 kap., o išlaidi turėta viso 1,879 rub. 92 kap. Sušelpa 18 augstųjų mokyklų moksleivii, gavusių nuo 30 iki 300 rub.

Jonava, Kaupo gub. Jonavos vyriai vienbalsiai nutarė uždaryti Jonavė monopolį du traktieriū ir 30 aludžių.

Ratnyčia, Vilniaus gub. Iš 27 d. gegužės naktį sugėdė Ratnyčios miestelis. Liko tik bažnyčia ir mokykla.

Vilnius. Birželio 4 dieną krito sniegas.

Nauja opera. Žinomas lietuvių kompozitorius St. Simkus rašo muziką prie Maironies pėmos "Kur išganymas". Būsianti tai pirma lietuvių originalė opera.

Raseiniai, Kauno g. Raseinių gyventojai prašo valdžios leisti įsiti savo mieste inkurti valdiškomis teisėmis gimnaziją, kurioj galėtų mokyties vaikai ir merginos.

Ukmergės apskrįčio 50 liaudies mokyklose baigiamosius kvotimus išlaikė 263 mokniai, jų tarpe 71 mergina. Pagal tikybas buvo tokių: lietuvių-katalikų 202, žydų 40, pravoslavų 15, sentikių 5, luterių 1.

Leipalingis, Suv. gub. Leipalin-gio maldininkų burys, apie 140 žmonių vyrų ir moterų 17 gegužės nukeliavo Vilniun aplankyti kalvarijų. Įėjus procesijai Poltavos gatvėn, priešės vyresnysis policistas pareikalavo nustoti giedoti ir nuleisti nežamąjį priešakį kryžių; paskui visa procesija nuvaryta 8 nuovadan, kur sugrąžinta kryžius ir paskirtas paldyvuo sargybinis palydėjo maldininkus ligi Žaliojo Tiltio, visą laiką vesdamas miesto pakraš-čiais.

Skersnėmūnė, Kauno gub. Šitoj parapijoj labai įsivyravus girtuoklystė; pačiame miestelyje, kiek grįžti, tai tiek beveik ir smuklių. "Blaivybės" skyriaus nėra, jo įsteigimu dar nieks nei nesirūpina.

Kaunas. Žemaičių dvarininkams ir lenkų endekams, matyt, nepatiko naujas vyskupas, kuris pasirodė drąsiu lietuviu ir prielankiu lietuvių veikimui, kad atsisakė dalyvauti užprašytuose pas vyskupą pietuose.

Kaunas. Iš tų pinigų ką kal-niai per 1913 metus uždirbo, vyriausioj kalėjimo valdyba pasakė kalėjimų prižiūrėtojams ir kitiems kalėjimų valdininkams dovanoms 3855 rub.

S. Ūrūlionienė — Kymantaitė, atsisakiusiu nuo "Saulės" mokytojos vietos ir kitais metais kuruose nebemokytojausianti; ji atvažiuosianti šį rudenį Amerikon, kur žadanti laikyti paskaitas lietuviams.

Panemunė, Suv. gub. (nuo mūsų korespondento). Siemet apie Augštąją Panemunę ir apie visą Kauną dirbamos naujos tvirtovės, todėl reikia daugelio darbininkų. Kadangi Lietuvoje darbininkų maž, nes iškeliauja Amerikon, tai valdžia parsigabeno, mūsų kraštan nematytų (1) žmonių, lyg puslaukinių, gan nuožmių. Valdžia jiems duoda kambarį ir po 1 rub. už 10 valandų darbo. Per Sekmines Panemunėje minėtieji ateiviai lyg žvėrys užpuolė vieną žydukę ir dvi lietuvaites ir papovė. Nužmūnė tai žmogė, **Kubelis.**

Prienai, Suv. gub. Kaž koki nesuaujami piktadariai bažnyčioje per pamaldas piausto žmonės rūbus. Bet matyti taip gudriai išsilavinę, kad jokiu būdu nepavyksta nužūrėti. Jau piau-stymo drabužių darbas prasidėjo ir Pakuonyje. **Kubelis.**

Garleva, Suv. gub. Garleva praturtėjo draugijomis. Yra: "Žiburio", "Blaivybės", Skolinamoji-tapomoji, vartotojų "Vyturis", dabar gi įsikūrė "Zagrės" skyrius. "Blaivybės" draugija geriausiai gyvuoja. Neseniai surengė vakarą. Vaidino "Ant bedugnės krašto". Pavyko nelo-gai. Tečiaus dar netruksta girtuoklių, kurie irgi turi savo įstaigas kur gauna rudojo net tada kuomet visos viešosios įstaigos esti uždarytos. **Kubelis.**

Plūtiškės, Suv. gub. Pašlavan-čio ir Mielskampo kaimų jaunimas, pirmąją Sekminių dieną, jau gerai inkausę ties pilekalniu laukuose, surengė muštynę. Nėgana buvo lazdy, akmenų, bet palaido į darbą revolverius ir šaudykles. Pasekmės gan nelaimingos; vienas užmuštas, kitas sunkiai sužeistas ir keletas lengvai sužeistų. Ilgai paliks atmintyje šitos Sekminės kovos didvyriams. **Kubelis.**

La Cross, Wis. Smarkus lietus kaimą Lenosboro, Minn. pavertė į 6 pedų gilumo ežerą. Ten ejęs geležinkelis turi eiti vandeniu per 3000 pedų, taigi jis visai sustoja. Kaimoje gyvena apie 1000 žmonių. Visi išsigelbėjo.

Londonas. Sufragistės užpuolė karalių ir karalienę einančius į Hyde Park ir pradėjo mėtyti į jį popierais iki numušė skribelę nuo galvos. Karalienės parasolui dvi-pat teko nemažai nukentėti. Dvi sufragistės suimtos ir nuvestos šalin.

Mobile, Ala. Jungtinių Valstijų multinio laivėlio užveždėtas Matson plaukė per Pinto Pass su kitais savo draugais. Čia juos užpuolė aligatorius. Kiti pabėgo, paliko vienas Matson, kuriam aligatorius nutvėręs koją gerokai apgraužė. Draugai vos tik išgelbėjo, dabar guli ligonbutyje.

La Cross, Wis. Didelė dalis Wisconsin, Minnesotos ir Iowa valstijų nukentėjo nuo audringų lietu, kurie perėjo praėjusią savaitę. La Cross'e gatvėse buvo giliau kai keturių pėdos vandens. Traukiniai daugely vietų turėjo sustoti. Daug nuostolių padaryta.

Wheeling, W. Va. Nuo 30 bir-želio, West Virginijos valstijoj inei-na veikmė naujos tiesos, kurios mūš uginama pardavinėti svaigiamus gerimus. Visoj valstijoj paskutinėmis dienomis eina didžiausia svaigalais pirklyba. Žmonės perka kuopigiliausiai ir slepia savo namuose, kad įstatymams inėjus galėn nereiktų be alkohiaus likti.

Londonas. Susidarė nauja moterų politikos organizacija. Ji neužsiimsianti terorizmu, kaip sufragistės, bet kovosianti legališku keliu ir remianti darbininkų partiją rinkimuose ir parlemen-tą.

Tokio. Japonijos laikraščiai pradėjo labai nerymanti del Jungtinių Valstijų tiesų, kurios labia siaurina japonų ateivių tiesas. Jie pataria nedalyvauti ateinančių metų San Francisco parodoje.

Athenai. Graikijos atsarginiai kareiviai mobilizuojami. Mobilizacijos tikslas pasak vyriausybės žodžių ešas tik bandymai ir manebrai, bet visų spėjama, kad Graikija rengiasi prieš Turkiją, kurios santikiai su Graikija diena iš dienos eina blogyn.

Vienna. Austrijos kareiviams įvedama naujas dalykas valgyme. Pusryčiams jie gaus pieno vietoj kavos, kurių ligšioliai gaudavo. Atrasta, kad pienes atsisieis daug pigiau ir daugiau maisto suteikia, neg kava.

Paryžius. Prancūzijoj 1913 m. gimė 5112 vaikų mažiau, neg 1912 m. Išskyrus 1911 m. mažaisiais akaičius gimusių praėjusiais metais, bet už tai skaičius persikyrimų užaugo vienu tūkstantiu daugiau, neg 1912 m.

Washington, D. C. Išleistos naujos atvirutės, kurios bus vartojamos po Jungtinės Valstijas. Naujos atvirutės turės Tamo Jeffersono paveikslą ir spausdintos žalia spalva. Senosios turėjo McKinley paveikslą ir buvo spausdintos raudonoj spalvoje.

Boston, Mass. Keliose vietose buvo užalikuši pečkuriams devinių valandų darbo diena prie įvairių geležinkelii. Iškiles straiškas vienoje dirbtuvių darbininkų laimėtas ir dabar visur pečkuriai

turės aštuonių valandų darbo dieną ir tris permainas 24 val. laike.

Grand Rapids, Mich. Poliejios viršininkų susirinkime liko pamerktas garsus detektyvas Burns. Jis išmestas iš jų draugijos ir ateityje jo įvairūs pranešimai bus atmetami. Išvilkta aikštėn keletas policijai nemalonių dalykų.

Batavia, Java. Daugel užmuštų ir sužeistų ištikus žemės drebėjimui pietų Sumatroj. Namai Olandijos prezidento ir daugelis kitų sugriuvo Benkoelen mieste. Telegrafai ir įvairūs su kitomis šalimis susisiešimai sutraukyti. Manoma, kad anglų laivas kuris išėjo iš Kynijos bus gerokai nuo to žemės drebėjimo nukentėjęs. Tai ne pirmas toje aplinkinėje toks baisus atsitikimas.

La Cross, Wis. Smarkus lietus kaimą Lenosboro, Minn. pavertė į 6 pedų gilumo ežerą. Ten ejęs geležinkelis turi eiti vandeniu per 3000 pedų, taigi jis visai sustoja. Kaimoje gyvena apie 1000 žmonių. Visi išsigelbėjo.

Londonas. Sufragistės užpuolė karalių ir karalienę einančius į Hyde Park ir pradėjo mėtyti į jį popierais iki numušė skribelę nuo galvos. Karalienės parasolui dvi-pat teko nemažai nukentėti. Dvi sufragistės suimtos ir nuvestos šalin.

Mobile, Ala. Jungtinių Valstijų multinio laivėlio užveždėtas Matson plaukė per Pinto Pass su kitais savo draugais. Čia juos užpuolė aligatorius. Kiti pabėgo, paliko vienas Matson, kuriam aligatorius nutvėręs koją gerokai apgraužė. Draugai vos tik išgelbėjo, dabar guli ligonbutyje.

La Cross, Wis. Didelė dalis Wisconsin, Minnesotos ir Iowa valstijų nukentėjo nuo audringų lietu, kurie perėjo praėjusią savaitę. La Cross'e gatvėse buvo giliau kai keturių pėdos vandens. Traukiniai daugely vietų turėjo sustoti. Daug nuostolių padaryta.

Wheeling, W. Va. Nuo 30 bir-želio, West Virginijos valstijoj inei-na veikmė naujos tiesos, kurios mūš uginama pardavinėti svaigiamus gerimus. Visoj valstijoj paskutinėmis dienomis eina didžiausia svaigalais pirklyba. Žmonės perka kuopigiliausiai ir slepia savo namuose, kad įstatymams inėjus galėn nereiktų be alkohiaus likti.

Londonas. Susidarė nauja moterų politikos organizacija. Ji neužsiimsianti terorizmu, kaip sufragistės, bet kovosianti legališku keliu ir remianti darbininkų partiją rinkimuose ir parlemen-tą.

Tokio. Japonijos laikraščiai pradėjo labai nerymanti del Jungtinių Valstijų tiesų, kurios labia siaurina japonų ateivių tiesas. Jie pataria nedalyvauti ateinančių metų San Francisco parodoje.

Athenai. Graikijos atsarginiai kareiviai mobilizuojami. Mobilizacijos tikslas pasak vyriausybės žodžių ešas tik bandymai ir manebrai, bet visų spėjama, kad Graikija rengiasi prieš Turkiją, kurios santikiai su Graikija diena iš dienos eina blogyn.

Vienna. Austrijos kareiviams įvedama naujas dalykas valgyme. Pusryčiams jie gaus pieno vietoj kavos, kurių ligšioliai gaudavo. Atrasta, kad pienes atsisieis daug pigiau ir daugiau maisto suteikia, neg kava.

Paryžius. Prancūzijoj 1913 m. gimė 5112 vaikų mažiau, neg 1912 m. Išskyrus 1911 m. mažaisiais akaičius gimusių praėjusiais metais, bet už tai skaičius persikyrimų užaugo vienu tūkstantiu daugiau, neg 1912 m.

Remkite
lietuvių švietimo fondą
100r.-100.000r. !!

FEDERACIJOS IV KONGRESUI PRIRUŠTĖ KOMITETO POSĖDIS.

Birželio 29-tą. Apveizdos Dievo parapijos svetainėje buvo susirinkimas komiteto dėl priėmimo L. R. K. A. Kongreso Chicagoje. Pirmąsį rinkimą kun. F. B. Serafinas sekretoriau U. T. Joku bauskiute. Nutarta:

1) Gatyvėmis nemaršuoti.
2) Rugšėjo 22, 23, ir 24 surengti vakarus.

3) Surengti pirmą vakarą parapijos svetainėje „Vyčiams“, antrą šv. Kazimiero seserims ir Visų šventų parapijos mokiniams, trečias vakaras, muzikališkas, parapijos vargonininkams.

4) „Vyčiams“ leista vaidinti joms tinkama veikla. Komisijos patarta vaidinti „Smuklę“.

5) Sekantėje „Vyčių“ atstovai ingalioti varden komisijos kviešti savo kuopas surengti pirmą vakarą: Apveizdos Dievo parapijos p. Aleksandravičius, Visų šventų parapijos A. Počius, šv. Mykolo parapijos K. Palštas.

6) Kiekvieno vakaro rengėjai paims savo muziką, visas išlaidas prižiūri komisija.

7) Angliškų šokių tuose vakaruose neleist.

8) Kun. Kemešio surengtas atsišaukimas į visas Lietuvos katalikų draugas Amerikoje, vienišiai priimti, ir nutarta talpinti laikraštį.

9) Oficiališkai kviešti drangias atsistoti delegatus. Atsišaukimus nusiųsti parapijų klebonams, prašant, kad jie indutų juos draugijų valdyboms.

10) Atsišaukimų atspausiti 5000.

11) p. Kadzevskis nuskirtas paimti šv. Jurgio svetainę sekant susirinkimui, liepos 27, 1914. 8 val. vakarė. U. T. J.

Visų šventų mokyklos vakaras. Labai girtinas yra Amerikiečių paprotys — pabaigus mokslo metus, suruošti mokyklų vakarus, kuriuose veikia, dalyvauja vien moksliviai. Tai taip sakant pasukinėti jų kvotiniai, bene svarbesni kaip anie, kuriuos jie laiko prieš savo pedagogus. Čia kvotėjiai — visa publika: tėmų, klausyk, žiūrėk su atyda netik į tai, kaip ir kas juda prieš tavo akis ant scenos, bet įsižiūrėk arčiau į vaikučių veidus, akis, į visą jų užsilaikymą, sugauk jų dvasią — ir turėsi tikrą supratimą apie mokyklos stovį ir pedagogų gabumus.

Tokios kvotinės laikė 28 birželio Roselando parapijinė mokykla. Vaikų pilna scena, žmonių pilna salė; matėsi nemaža inteligentija: mat visiems buvo indomu, kaip pasirodys sesers Kazimierės ir jų vedamoji mokykla, kuri jau ingio opinija vienos iš geriausių, jei ne pačios geriausių lietuvių pradedamosios mokyklos Amerikoje. Rašančiojo šiuos žodžius nuomone — kvotiniai išlaikyti visai gerai. Kas ypatingai metėsi į akis, tai vaikų inteligentiškumas, mokėjimas užsilaikyti ant scenos, supratimas ir persiėmimas tuo, ką jie dainavo, rodė, ar sakė: jeigu dainavo, tai nuo širdies, jeigu kalbėjo, tai suprato ir jautė, ką kalbėjo. Net ir mažutis smuikininkas 9 ar 10 metų, kai griežė smuiku dar neįprastai rankute, ir tai buvo žymu, kad į drebančią smuikininką indėjo nemaža savo jaunutės sielos. Arba ir tą 8 metų pijanistę, kuri vos vos užsirepėkčiojo ant suolo. Ir niekaip savo kojytėmis pajano pedalų pasiekti negalėjo — kai skambino, tai su tokiu atsidėjimu, o paskui, nusitūrusi, su tokia gražia publiškai kinkojo, kad nors truk juokais.

Visų programos numerų negi išskaitys: buvo jų iš viso 21. Pažymėtina tai, kad per visą vakarą raudonu siulu žymi buvo lietuviška dyasia: tai jutai ją liaudies dainelėje, tai gražiai pasakytose eilėse, kur buvo žadina Lietuvos meilę, raginama grįžti į tėvynę, tiems gi, kurie to negali, bent mylėti ir neužmiršti savo Motynos.

Bėgigu tai Roselando mokyklai. Parapijos klebonas — poetas, vargonininkas gi kompozitorius. Taigi pabaigoje ir pamatėme labai malonų ir įspūdingą dalykėlį: vaikų operą „Kur tiesa“.

Parapijos Prano, muzikų gi sėsta. Tė A. Počius. Vėlekyje tiek daug, kad gali dalyvauti veik visi mokyklos vaikai, by tik būtų vietos ant scenos. Turinys patriotiškas, praėjo opera labai gyvai. Programai pasibaigus — vaikams dalinamos premijos už gerą mokymąsi, elgimąsi ir už neapleidimą pamokų.

Prieš tai gražiai aiškina lietuviškos mokyklos svarbą kun. F. B. Serafinas. Iš jo kalbos parapijame, kad dovanas jų mokykla duodanti gana šykščiai. Pirmąją dovaną už mokslo gauną tik tie, kurių ženklielis sumušis ir krūva gaunama vidutiniškai ne mažiau kaip 85. Tie, kurie turį vidutiniškai nuo 80 iki 85, gauna antrą dovaną. Gauna dovanas už uolų mokyklos lankymą tie vaikai, kurie per istisus metus nei sykiu neapleidžia mokyklos. Nors ir šykščiai dovanos duodamos, vis dėlto nemažas būrelis Roselando mokyklos vaikų gavo tas dovanas.

2 mokinių baigė šiemet aštuntąjį skyrių ir galėsia be kliūčių stoti į viokias augstąsias mokyklas. (High Schools). Jau ne vienas, baigęs Roselando parapijinę mokyklą, įstojęs į augstąją mokyklą, kur jie ne tik nepasileiką nuo kitų, bet dargi vadovauja jiems. Tuo prirodomas faktas, kad ta mokykla nei kiek nežemiau stovinti kaip viešosios mokyklos. Kai kuriais gi žvilgsniais net augščiau. Taigi ir raginu kun. klebonas savo parapijonių, kad savo vaikus leistų mokyti tik į parapijinę mokyklą.

Vaikų akcentas — ištartimas yra geras.

Visa tai matant ir girdint neuostabū, kad ir pesimistui viltis atsiranda ir imi šviesiau į ateitį žiūrėti. Jeigu ir lemia čia mums istantūti, tai bent nors ne taip greitai. Tuščias būtų darbas spelioti kelintą iš eilės kartą ne bėmoks lietuviškai. Lai kiekvienas suaugusiųjų karta išpildo savo priedermę, lai išauklėja savo vaikučius lietuviškoje dvasioje, lai išmoka juos gražiai kalbot — paėjus bus pastumėtas tolyn. O kol ateis mirtis, vis dėlto tėvynė, kad ir svetur būdami, bent šino-tuo patarnausime. P.

Moksliečių vakaras. Sekmadienį 28 birželio Apveizdos Dievo parapijinė svetainė buvo iš šv. Bėdo kolegijos L. R. K. M. S. H. kuopos vakaras. Vakaro pradėjo monologu „Po-natis“, kurį labai gerai atliko K. Ivinskis. Kalbą „Apie tikrą“, kalbėjo A. Martinukas, nupiešdamas jos reikalingumą, naudingumą ir ragino nebijoti tikės. Monologą „Taboko nenauda“, neblogai atliko V. Stulpinas. Monologas „Skurdas vargas“ buvo atliktas J. Poškos, kuris labai gabi nupiešė ciklikų varginių gyvenimą. Toliau kalbėjo A. Linkas ant temos „Nėra vėlu“, tai yra nėra vėlu pataisyti savo klaidingą gyvenimą, nėra vėlu pradėti mokintis, nežinint kokią nebūtų amžiaus. Toliau atvaidintas farsas „Tik niekam nesakyk“; tapo atvaidintas gerai, ypač atsižymėjo J. Poška žydo rolyje, nemažiau atsižymėjo ir Stulpinas Raišuto rolyje. Choras draugystės šv. Grigaliaus P. D. po vadovystės pono K. Mikalauskio padainavo ketletą lietuviškų dainelių taipogi giedėjo Lietuvos himną „Lietuva tėvynė mūsų“.

Choras labai gerai išsilaikęs matyt nemažai p. Mikalauskas pridėjo tris. Žodžiu sakant vakaras labai gerai pasisekė. Geistina, kad moksleiviai daugiau tokių padorių, blaivų pamokinančių vakarėlių darytų, nes labai malonų įspūdį daro, kada jautiesi esąs tarpe savųjų moksleivių.

Vytis.

Mokyklos vakaras. Ketvirtadienį 25 birželio Apveizdos Dievo parapijos svetainėje buvo užbaigimas bažnytinės mokyklos, mokslo metų. Buvo vaidinimai, dainos ir šiaip, jau žaislai. Viskas gerai pasisekė, vaikai gerai išmokyti. Nebent tik galėtume pagedauti daugiau lietuviškos dvasios. Gabesniems mokiniams buvo išdalytos dovanos. Pradžioje ir pabaigoje kalbėjo vietinis klebonas, nurodymas reikalingumą lietuviškų-katalikiškų mokyklų ir ragino tėvus neatimti dar iš mirtos mokyklos nes kitais metais mokslas būsiąs padidintas iki aštuonių skyrių.

Nauja kuopa Chicagoje. 28 d. birželio Ellis svetainėje (kampas 57-os ir S. State gatvės) įvyko įsteigiamajai susirinkimui naujos L. R. K. Am. susivienijimo kuopos. Susirinkimą sušaukė ir vedė p. A. J. Sutkus. Visų pirma Illinoisaus valstijai seimo paskirtas organizatoriumi kun. F. K. plačiai išdėstė sus-mo tikslą, svarbumą ir jo uždavinius. Po jo gražiai prabilo P. Lapelis, aiškindamas apskritai svarbą susidraugavimų kultūriniai žmonių pažangai ir ypač svarbą lietuviams katalikams jų susivienijimo.

Sis susirinkimas, kuriame dalyvavo arti 100 žmonių, indomus buvo tuo, kad į jį atėjo daugelis tokių žmonių, kuriems mūsų susivienijimas visai nei nerūpėjo, ir kurie nematė visai rasyties į jį, atėjo gi tik tuo tikslu, kad pakęnti mūsų susivienijimo naujai kuopai įsteigimui — nors ant plakatu aiškiai buvo pažymėta, kad susirinkimas kviečiamas kas įsteigus mūsų sus-mo kuopą.

Susirinkime buvo tautiškojo sus-mo didelių prietelių, socialistų būrelis, šakininkų kuopelė ir net pats „Šakės“ generališkas agentas.

Kunigui F. K. kalbant cikliškai juokėsi, šaipėsi, tarp savęs kalbėjo.

Po Lapelio prakalbos pasiprašė balso tulas tautiškojo sus-mo prietelių, ir išreikė savo pasipiktinimą, kam kun. F. K. savo prakalboje užgavęs ir pažėmęs tautiškaį sus-mą. Jis nieko neturįs prieš katalikiškąjį sus-mą, vis dėlto nereikė užgaulioti tautiškojo, kurs esąs lyginai geras, kaip ir katalikiškas. Užgavimą gi įsiai pamatęs štai kame: kun. F. K. pasakė jog „S. L. R. K.“ esąs didžiausią lietuvių organizaciją Amerikoje, nes prisikaitanti 8,760 narių. Buvusi paduota laikraštinose žinia kad tautiškojo susivienijimo narių skaičius jau perviršijęs 9000 — pasirodžiusi neteisinga: tautiškojo sus-mo valdybos buvusi padaryta klaida, nes 2000 suviršū narių būvę paskaityti du syktu“.

Anot kalbėtojo (šalininko Tautiškojo sus-mo) to visai nereikėjo minėti, nes, kaip pats kun. F. K. sakęs, šita žinia buvusi paimta ne iš organo Tant. susiv-mo „Tėvynės“, bet iš „Vien. Liet.“ Prie to geros progos kalbėtojas išgėrė tautiškaį susivienijimą, paminėjo jo turą, narius, šelpimą našlių ir t. t. Kun. F. K. atsakė, kad įsiai nei nematęs užgaulioti Tautiškojo sus-mo, kuriam įsiai pripažįstas nemaža nuopelnų, kad fakto priėmimas nesąs užgauliojimu, kad žiniai, paimtai iš „Vien. Liet.“, galima tikėti, nes 1) „Tėvynė“ nepadaus tikrų žinių, kiek kuriame skyriuje yra narių, 2) „Tėvynė“ neatitaisiusi žinios tik pusios „Vien. Liet.“

Kun. F. K. pagaliau sako, kad nelabai svarbu esą, kuris žiandien sus-mas turis daugiau narių. Jeigu tautiškas žiandien ir mažiau turi, tai po metų-kū įsiai gali turėti daugiau negu katalikiškas, jeigu tik lietuviai katalikai apsisūstų ir neberemtų savo susivienijimo, užtat jie, lietuviai katalikai, nors ir linkdami pasisekimo kitoms organizacijoms, tačiau turi remti labiausia savas organizacijas, kurios remiasi ant tautybės ir tikybės pamatų ir darbuojasi dėl krikščioniškos Lietuvos ateities. Pasibaigus prakalboms ir diskusijoms A. Sutkus kviečia prie stalo užsirašyti į naują steigiamą kuopą. Kritiškas momentas: minutė-dvi... visi sėdi, tyli ir niekas nesijudina. Mūsų sus-mo priešai ima kalbėti, juokietis, pagaliau stojasi ir ima šaukti: Eime vyrai! laukan! laukan! visi iš-eikim! Tačiau ne visi paklauso. Kai-kurie lieka besėdį. Pagaliau vienas-kitas prieina prie stalo užsirašyti. Po jų ir daugiau. Užsirašė iš viso 21. Ardytojai, matydami, kad jiems nepasisekė išvilioti visų iš salės, ir patį joje visi pasilikę. Tačiau ligai dar šaukė, kalbėjo ir nedavė įsirašytiems svarstyti savo kuopos reikalų. Tik kai A. Sutkus kelsis į karius pagrais, kad trauksdamas iš salės, kalbėjo, jeigu nelauksiu trauksiu kėlį, vieną suėdo re-

niai į suolus, kiti išdūlino iš salės. Buvo sumokėti mokesniai, į valdybą išrinkti 5 žmonės.

Taigi visiems tiems „priešai-lama“, kurie daug kalba viešai apie prielankumą katalikiškoms organizacijoms, ištikrųjo gi stengiasi kur tik galėdami joms pakęnti — ir galėtume patarti, ir net prašyti, kad paliktų tas jų nemėgiamos organizacijas šventoje ramybėje ir kad neprastų, jog nepadoru yra eiti ir klaidyti kitiečius, norintiems dirbti naudingą darbą.

F-as.

38-oji Pilynų Blaivininkų kuopa. Chicagoje Apveizdos Dievo parapijoje 26 birželio galutinai susidarė 38-oji Pilynų Blaivininkų kuopa. Susirinkimą atidarė kun. F. K., kūrį ir buvo išrinktas šio susirinkimo vedėju. Pakalbėjęs jam trumpai apie reikalingumą organizuotos kovos prieš alkoholizmą ir apie uždavinius būtinios kuopos, buvo susirinkimui perstatytas susirinkimui centro pirmininkas kun. Briška, kūrį vaizdžiai papasakojo apie plėtimosi pilnosios blaivybės tarpe Amerikos lietuvių ir išreikė savo džiaugsmą iš įsteigimo jau 38-os pilynų blaivininkų kuopos. Paraginus prie kovos su girtybe dar ir vietiniam klebonui kun. M. Krušui, emė rasyties nariai. Išsirašė 36 didieji (22 amžiaus nariais ir 14 — vieniems metams) ir 10 vaikų. Taigi išviso 46. Jie sumokėjo veikimo pradžia 11 dol. 60 centų. (Istojeime mokama 25c mėnesinių po 10c, vaikai įstojeimo po 5c, mėnesinių — 1c.)

Į valdybą išrinkti: pirmininku Kun. F. Kemešis, vice-pirmininku — Aleks. Aleksandravičius; protokolo raštininku — Petras Želėnėvičius; Finansų raštininku — Marcijona Freitikaite, kasiniuku — Stasys Kibortas, kasos globėjas — Anastazija Grincevičaitė. Nutarta susirinkimai daryti kas pirmoji pėtynčia kiekvieno mėnesio, vakarais. Sekanti susirinkimas bus 3 liepos.

Valio 6-oji Chicago pilynų blaivininkų kuopa.

Žmogūdytė iš meilės. 25 d. birželio Japone Poniskis nušėvė našlę Oną Andriukaitienę. Jie abu buvo suviędai ir gyvenė 412 S. Sangamon gatv. viename name. Jis dažnai pas ją ateidavo ir praėjusiais metais du kartus pirkosi ją vesti, bet abu kartą jį atsakė už jo tekėti.

Andriukaitienės sūnus parėjo apie 3 val. po pietų, atėjo ir Poniskis ir paprašė darbo. Ji davė jam ką tai siūti ir susėdė abudu pradėjo dirbti. Kiek vėliau jis paprašė jos sūnaus, kad nueitų nupirkti laikraštį jis norįs pamišėti ar neris apskelbtu kokią darbą. (Mat nuo kiek laiko jis vaikščiojo be darbo). Vaisius išėjus kaimynai išgirdo revoliuciją šūvį, klikimą ir pamatė Andriukaitienę iškiant galvą pro langą, bet greit nukrintant atgal. Tuo pačiu laiku, Poniskis iškrito nuo trečių lubų ir žmonėms susirinkus buvo abudu mirę: jį peršauta per krutinę, jis užsimušęs. S.

Redakcijos Atsakymai. Dviem draugam. Tamistų pranešama daug kartos teisybės. Kai-kurias dalis turėjome išbraukti. Manome už tai ne-suspyksti.

Geradėjote! Kviečiame Tamistų mums apie laisrę minėtus dalykus rasyti. Jei tiks talpinsime. Nes norime tik skyrį senai inesti, bet neturime medžiagos.

Senučiai. Tamistos korespondencija paprastai reklama ir tinka tik skelbimų skyriui. Už skelbimus mes reikalaujame tinkamos mokesnės. Jei būtume leide trumpinti, būtume indėje.

Tam paštam. Tamistos atsakymo ne-dėsimė. Davėme abiem pusėm savo mintis išreikšti. Beto vienas mūsų sandarbininkas rašė beveik tą patį ką Tamistų rašai, taip manome pakaks.

J. Rudimėtas. Dėl daugelio priežasčių atsisakumo laikraštį nedėsimė.

J. K. Mikul. Tamistų nepadaudi faktų. Korespondencijos nedėsimė. Lietuvos Gėlė. Žinutė kitų miestų lietuviams neindomi nedėsimė.

BE KONKURENTO. Sunku yra rasti daug prietelių, neturindį konkurento, bet mes su pasididžiavimu nurodomė į Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Eliksirą, kuris stovį vienas. Jisai turi daug pamiš-

gijimų, bet nei vieno tikro konkurento, kurisai galėtų parodyti tas pačias gyduolius atvėgintų ypatybes. Žmonės pamatė tai greitai laiku ir nuo tada atmeta pamišdžiojimus. Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Eliksirą yra pasitiktina gyduolė; įsiai veikiai išvalo vidurius, tuom pačiu laiku juos sustiprindamas. Dauge-lyje skilvio, kėpėmų ir vidurių. Es-lyje įsiai neturi konkurento, nes joje veikmė yra minkšta, be-skausminga, be jokio nesmagu-mo. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1332-1339 South Ashland ave., Chicago, Ill. Šty-viems raumenims ir sanariams, reumatizmui ir neuralgijai, iš-tinimams ir išsiskimams vartokite Trinerio Linimentą.

60 kp. S. L. R. K. A. Bayonne, N. J. laikys hertaininį susirinkimą 10 d. liepos 1914. 7:30 vakare 57 Prospect ave.,

Visi nariai turi prisigūti savo mokesnį. Neuzsimokėję liks suspenduoti arba išbraukti.

P. Sedvydis, rašt.

9-tą kp. S. L. R. K. A. Bridgeport, Conn. laikys bėrtaininį susirinkimą susirinkimą liepos 5 d., 5 val. vakare. Parapijos salė, Park ave.,

Taigi malonekite visi nariai ateiti ir naują atvesti, nes bus malonu išgirsti nuo mūsų delegato ką gero su-veikė 29 seimas, ir daugiau svarbiu dalyku.

Rašt.

125 kp. S. L. R. K. A. Export, Pa. laikys savo bėrtaininį susirinkimą 5 liepos. Nedelioj 2 val po pietų Bab. Greres svetainėje. Kviečiame visus narius susirinkti pasikurti laiku. Turėsime daugel visokių reikalų.

Rašt. M. Grigolevičia.

109 kp. S. L. R. K. A. New Britain, Conn. laikys savo susirinkimą 5 liepos Lietuvos šv. svetainėje. Meldžiū visų dary priabiti užsimokėti bus daug naujų reikalų svarstima po seimo. Mūsų delegatas pamiškis susivienijimo raikalus ir stovį.

Rašt. J. Valčiūnas.

58 kp. S. L. R. K. A. Curtis Bay, Md. laikys bėrtaininį susirinkimą 12 d. liepos 2 val. po pietų pas kuopos sekretorių 2 Hazel st., meldžiami visi prigulinti nariai sueti, nes turime daug svarbiu reikalų nutarti. Ateidami atsiveskite naujų narių.

Rašt. A. B. Radauskas.

PAIESKOJIMAI. Reikalingas lietuvis vargonininkas į Waukeganą. Turį gerai mokėti muziką ir vesti chorą. Reikalaujame palūdiimo iš pasakiusiuos vieto klebono. Del splytų kreipties į Kun. Zilinskius, 1232 S. Lincoln st. Waukegan, Ill.

Vargonininkas, ieškau vietos. Esu blaivas, 22 metų amžiaus, galu vesti chorą ir mokyklą, reikale atlieku ir zakrastijomo darbus.

Jeigu būtų reikalinga, kuriam iš gerb. klebonų malonekite atsišaukti į „Dravgo“ Red. J. J. S. 27-30

Ieškau savo parapijos Jona Vasilancko ir Antano Kubilius ir Montos Kubiliūtės visi Kauno gub. Subačius parapijos Kunčikių Kolonijos meldžiū atsišaukti šiuo adresu: Mr. Paul Kubilius, 301 South 1st. st., Brooklyn, N. Y.

Antras didelis pikninkas parengtas su išlaimejimu paauskuoto laikrodėlio ant 20 m.

Rengia draugystė švento Antono šv. Padvos, gyvuojanti Cicero, Ill. Pikninkas bus nedelioj: 5 d. liepos (July) 1914 m. Bergmans Grove Darže. River-side, Ill. Pradžia 9 val. iš ryto.

DIDELIS EKSKURSIJA. Karalienės. Aniuolų lietuviškos parapijos Brooklyn, N. Y. 4 liepos, 1914, į Bear Mountain ant Hudsono upės, dviem garlaiviais Ajax ir Adonis. Ant kožo garlaivio bus restauracija su skaniais valgiais ir gardžiais, šaltais gėrimais. Bus taigpi choras ir muzikė.

Bear Mountain yra tai labai graži vieta ant ežero kranto. Hudsono upės krantai labai primena Nemuno krantus tik čionai yra daug puikių palocių.

Lai ai išplaukia nuo Metropolitan ave., Pier, Brooklyn, N. Y. lygiai dešimt valandą anksti. Yra labai gera progą pasivažinėti ant šviežio oro ir atminti sau Lietuvą. Bilietas mažiems ir dideliems 50 c. Galima užsisakyti sau puikius, skanius pietus perkant atskyrą bilietą. Bilietus galima gauti vietose: Brooklyn, N. Y. Karalienės Aniuolų Kiebonijoje, „Vienybės Lietuvininkų“ Redakcijoje, V. Danoro aptiekėje, A. Maliauskas, A. Vidžūnas, 637 3rd ave., Garasas Co. E. Maniulevičius, 209 Bedford ave.

New York City, N. Y. G. Martasius Co. 335 Spring st., Milwaukee, L. I. Jekubus Raizys, 50 Greenpoint ave., Jonas Geldauskas, 151 Revere ave., Antanas Valaitis, 125 Greenpoint ave., Simanas Grigaliūnas, 55 Pearsall st.

Manpeth, L. I. Povilas Kulis, 22 Clement ave., S. Krassauskas, 134 Clinton ave., G. Kalvaitis, 92 Manpeth ave., Petras Palubinskas, 23 Hamilton Pl.

Viskas kas vyruit reikalinga 13 Visi barzdų skutimui 10 DALYKŲ 10

Kad apgalvoti mūsų Universalinio skutimo puslapis ir universalus skutimo mas perduodame tik per trumpą laiką tunc 5 dolerų vertės skutimo puslapis už vieną dolerį. Mes paduodame savo išdirbtus tiesiai ir delfo jms sutuopintus visų odėbių, kurį sau padidime agentai, kurie kaip žinote gerai uždirba.

1. Indubusiai sugalvota skutis. 2. 5 colių mulint šepetys. 3. Išimtas skutis, vapskalyje drėkna. 4. Nikeliuotas veidrodėlis. 5. 35 colių barbertų abrasas. 6. Smolėlis skutimui mullo. 7. Dėkute Talcum miltelių. 8. Pagrindinis puslapis puslapis. 9. Amino barbertų skutis. 10. Šerpinis šepetys.

Visi tie dalykai sudėti gražioje dėkute \$1.00 pinigų arba money orderiu. Prisiuntimas 10 centų.

UNIVERSAL PRODUCT CO. Dayton, Ohio.

Reikalingas telstinis zecenis, atsišaukite pas Universal Printing Co. 227 Linden St., SCRANTON, PA.

Dr. A. Yuška 1749 So. Hobart St. CHICAGO Tel. Canal 218

Dr. A. K. Rutanskas 2302 So. Leavitt St.

ATSIAURIMAS Į TAUTIŠKUS. Dabar yra geriausias laikas pirkti žemę, pakol dar pigu, važiuokite įsirent gražiausioi vietoj. 7 Liepos bus didžiausias suvažiavimas iš vsur.

M. Walsenius. Fennock, Lake Co. Michigan. (26, 27).

Rusifikai Amerikoniškas būrmas, uždėtas pagal Illinoisaus Valstijos tiesę. Je kapitalas siekia \$10,000. Tiesų departamentas stieks advokatų reikalus, pardavimus, daro vekselius ir t. t. Išrenka paveldėjimus Rusijoj ir Galicijoj. Patariamai visokiose dalykuose dykai. Atsišaukite raštu. Del kainų ir sužinimo adromokite: RUSSIAN-AMERICAN BEURAU 160 N. Fifth ave. Tarp Randolph ir Lake gatvių Chicago, Ill.

Ofiso valandos: per savaitę 8:00 iki ryto iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 9:30 iki ryto iki 4:00 po pietų.

ED. REUTER Didžiausio stovamų mašinų krautuvis. Mašinas parduodame nuo \$3.00 ir augščiau.

1616 W. 47th St. Chicago, Ill. Tel. Yards 1894.

Automobilų Gumos Dirbtuvių Kainomis Sutrupok nuo 30 iki 60 metų

25x3 7.20 44.65 30x3 7.80 1.95 30x3 1/2 10.80 2.80 30x3 3/4 11.90 2.95 34x3 1/2 12.40 3.00 32x4 13.70 3.35 32x4 14.80 3.50 34x4 16.80 3.60 36x4 17.85 3.90 36x4 1/2 19.75 4.85 36x4 3/4 19.85 4.90 37x4 21.50 5.10 37x4 22.80 5.90 37x5 27.50 6.15

Visokio didumo turime ant mūsų Nešiamosios gumos (Non-Skid tires) 15 nuosimėtu brangiau, raudonos traukos 10 nuosimėtu brangiau neg pilkos Vios naujos, švarios, šviežios garantuotos gumos. Geriausias ir neprigulmingo išdirbimo. Pirk tiesiai nuo mūsų ir taupyk pinigų. 5 nuosimėtais nuosimėtais užmokant sykiu su užsakymu. G. O. D. gaus 10 nuosimėti mokėsimės. Leidžiame peržiūrėti.

TIRE FACTORIES SALES CO. Dep. A. Dayton, Ohio.

Nepraduriami sustiprintais (NON-PUNCTURE BELINEES) Vartok mūsų sustiprintuos, jie neleidžia išsipyti ir suleiki 90% prsidurimų, bet jie suteikia daug tūkstėdžių mylių kelionės patarnavimo. Kada savo gumos važiuoti be rūpinio ir gumų sugedimo.

Visoms 3 colių gumoms .... \$ 1.95 Visoms 3 1/2 colių gumoms .... \$2.20 Visoms 4 colių gumoms .... \$2.60 Visoms 4 1/2 colių gumoms .... \$2.75 Visoms 5 colių gumoms .... \$2.90 Visoms 5 1/2 colių gumoms \$3.00

Non-Puncture Tire Factory Dayton, Ohio. \$2

Puikų ir Spalvotų ATVYRUČIŲ

Daugelis yra išmėgę retai išmėgiamą FAVRELLIO EMALŲ MODELIŲ IR ARTISIŲ. Taip-pat savaimi pripildinamos RASOMOSIOS PLUNKSNOS (fountain pen).

Visoms tik už 50 centų. Piguai parduodamas prekį už puikias atvėrtes ir retai sutinkamas dailūs paveikslai. Daugelis yra suka gasti ir yra parduodami už tiek kiek mes parduodame visus sykiu. Jie bus greitai išparduoti mylotojams gamtos grafičybi, kurie mėgsta retai randamus dailūs paveikslus, puikų modelių.

Gera rašomoji plunksna (fountain pen) veltui su kiekvienu užsakymu. Jos vienos yra parduodamos krate-vose po dolerį.

100 gražių atvėrčių ir plunksna tik už 50c, ir 10 centų už prisitunt

New City SAVINGS BANK

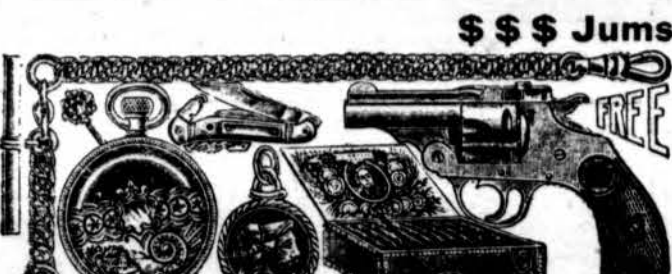
A. J. BIERZINSKI, Pres.
4601 So. Ashland Avenue
CHICAGO, ILL.

Prima pinigų taupinimui ir moka 3% nuo metams.
Biznieriams ir kitiems atidaro Checking Account.
Pasąmoningai ir tiksliai moka 3% metams.
Siūnė pinigų ir Lietuvių ir kitur.
Parduoda Sifortas ant visų geriausių Linijų, ir grįžtančioms Lietuvių paripina Konsulo pasą.
Apdraudžia nuo Ugnies, Nelaimių ir Vagijų: Namus, Biznius ir Raktodus ir visoki turta geriausiose kompanijose.
Skolina pinigų ant Property Chicagoje.
Perka ir parduoda Namus ir Lotus Chicagoje.
Perkantiems Properties peržiūri "Abstracts" pigiai ir gerai.
Išdirba Dovirenastis ir visokius raštus ir užtvirtina pas Konsulį.
Visokius reikalus ir dalykus atlieka asmeniškai ir per laiškus.
Kiekvienam reikale kreipkitės į NEW CITY SAVINGS BANK, o gausite Mandagų, Greitą ir Gerą Patarnavimą.

EXTRA

7 reikalingi da-
lykai vertės
\$25.00
tik už \$5.85

PINIGŲ NESIŪSK. Didžiausias pasiūlymas, koks kada nors buvo. Vienintelis atstikimas amžiuje. Kad supažindinti su mūsų naujais geležiniais laikrodžiais ir kitais dalykais, mes siūnėme augšto laipsnio gražiai įspūstą su puikiais akmenais moterų arba vyrų laikrodį už \$5.85. Su juo 7 šviesiai nikeluotą revolverį, dėžę Havanos cigarečių, peilį, lenciugėlį, pa-
grąžinimui, spilką dykai. Pilnai gvarantuojame. Vienas laikrodis vertas \$15.00 kiti dalykai \$10.00. Nepirk pigių dalykų kur kitur, bet pamatyk mūsų laikrodžius. Specialis pasiūlymas. Sugrąžink fitą apskelbi-
mą parašydami savo vardą, pavardę ir antrašį ir mes išsiųsime visus augščiau pažymėtus dalykus jums peršūti ir išbandyti. Jei tiks užmokėk agentui \$5.85 ir express kaštus. Rašyk tuojau FISHLEIGH and Co. ATHENAEUM BLDG. CHICAGO, ILLINOIS.

SENIUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

(KURTA 1867 M.)
S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS
Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir dan-
giau, už kuriuos mokam 3 procentus ant metų, kurį pride-
dam kas pusę metų.
Atdaras Subatos Vakaraus nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; iškolektuoja
randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkičius;
skolina pinigų ant įtaisyčių savasčių (properčių).

Gerų lentų pigiai EIK PAS Carr Bros. Wrecking Co.

Vartotas namams statyti me-
džiagos naujų lentų, stogams po-
peras, vinių, plumbingų ir t. t.
3005-3039 So. Halsted St.
Phone Yards 1294 CHICAGO

ARION MUSIC STORE

Armonikos, skordinos, koncertinės, smulkai bla-
pigiai. Krautuvė atvira iki 9 val. vak. Medžio-
mis iki 12 val. 1909 So. Halsted St.

Yards 1741
J. F. EUDEIKIS
GRABORIUS
Parsamdo karietas ir automobilius
dėl pagrabų vėstuvų ir krikštynų.
4605 Her n' tage Ave., CHICAGO.

TIKRIAUSIA VIETA PINIGAMS LIETUVOJE

Kas ketina grįžti į Lietuvą arba nori atliktus pinigus
gerai pasidėti, rašykite ir siųskite pinigus šiuo adresu:

"Broliai Vailokaičiai ir Co."

Kaune, Rusija-Lietuva
Draugija priima pinigų, kaip paskolą, išduoda tam tikras
kvitas-vekselius su knygtėmis ir atsako
už pinigus visu savo turtu.

Reikia gerai įsitaisyti šis svarbus dalykas, kad
**Visi pinigai užtikrinami nekilno-
jamu turtu-žeme, namais ir t. t.**

Be to bar Draugijos yra sudėta Šimtas Penkiolika Tūk-
stančių Rublių Garantijos Perviršijimo, tokio būdu pinigą
niekad negali prazūti.

MOKAMA PROCENTŲ METAMS 5 rub. PUSEI METŲ 2 r. 50 k.
KIEKVIENAM PAREIKALAVIMUI 4 rub. nuo kiekvieno šimto rub.

Broli Lietuvi, ateimink kad dėdama pinigų Brolių Vailokaičių ir
K. Draugijoje: 1) turėsi gerą procentą; 2) nebus baimės kad pinigai
gali prapulti, nes atėmė už juos Draugija visu savo turtu ir pervirši-
mu; 3) prisidėsi savo pinigais prie Lietuvos pakėlimo.
Draugija perka ir parduoda dvarus, miestelius namus, sūsiško no-
rintiems pirkti žemes; užtaisi, jeigu manai grįžti į Lietuvą ir pirkti
sau vietą, tai būtinai susisiek su Draugija Brolių Vailokaičių ir K.
Kaunas Viešasis Pledius, Lietuva-Rusija.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seserų Seminarija CHICAGOJE.

Vienwołyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių sky-
rių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School).
Lietuviškosios Seserų priima pas save mergaites moki-
nimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliarkojo mokslo,
arba ir atskirum, yra mokinama: matematika, pašy-
mas, siuvėjinėms ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.
Reikale mēdžiama kreiptis prie Motinos Perdėtinės
šiuo antrašiu:

**Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.**

Telephone Yards 5834
Dr. P. G. WIEGNER
DARTARAS
(Kalba lietuviškai)
3337 S. Morgan St., Chicago

Specijalis pasiūlymas pančėkų

Gvarantuotos Wear-Ever pančė-
kos vyrams ir moterims
Ypatingas pasiūlymas moterims
Tiktai per paskirtą laiką —
šesios poros mūsų puikiausių 35c.
vertės moterų pančėkų: juodos, ru-
dos, arba baltos spalvos su raštu
gvarantavimu už 1 dol. ir 10 centų
už prisiuntimą, etc.

YPATINGAS PASIULIJIMAS VYRAMS.

Tik per trumpą laiką šešios poros
mūsų geriausių 35c gvarantuotų pa-
nčėkų visokios spalvos su raštu gvar-
antavimu ir mūsų gerai žinomus Vyru
Paradise keltarisčius už vieną dolerį;
ir 10 centų už prisiuntimą etc.
Jūs žinote tas pančėkas, jos išlai-
kė bandymus, kur kitos negalėjo. Jos
neturi siūlių, kurios ardytųsi. Jos nie-
kada neišitampo viršui ir nepalieka
kaip maišai, nes yra numertos ne įspa-
stos. Jos gvarantuojamos gerumu, sti-
liumi, geriausia medžiaga ir darbu,
niekada nenubliukimu ir išlaikymu
per šešius mėnesius nesukuriosiomis,
arba nauja veitui.

Nelauk, reikalauk pakol pasiūlij-
mas pasibaigs. Padukok kokiū didu-
mo nori.

WEAR-EVER HOSIERY COMPANY
Dayton, Ohio.

Telephone Drover 1924
O. JONIKIENE
Geriausia Akušerka
3364 So. Halsted St., CHICAGO
(kampus 3410s)

Tel. Drover 5652
DR. K. DRANGELIS
LIETUVIS DENTISTAS
VALANDOS: nuo 8 iki 11 rytą, nuo 1
iki 4 po pietų, nuo 7 iki 9 vakare.
Nedėliomis ir Sezonais pagal sutartį.
3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

**EIK PAS
S. Kulvinsky**

pirkti naujausios mados drabužius ir
vyrų papuošalus. Mes duodam ge-
riaušį tavorą už žemiausią mokesnį.
"Mes stengiamės patenkinti" ir tuo
išauklėjome savo kraituvę.

4558 So. Ashland Ave.
Šiaurvakarių kampas 46to gatvės

Du-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jau 25 metai, kaip išėina kas "U-
tarninkas ir Pėtyčia. Prenumerat-
ta kasduoja metams: Amerikoje
\$2.50 metams, pusei metų \$1.25.
Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams,
\$1.75 pusei metų.
Rašykite šiądien, o gausite vieną
numerį pasiūlymą dykai, ad-
resuojant
W. D. BOCKOWSKI — CO.
Mahanoy City, Pa.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu
\$165,000.00.

Šitoji Banka prižiūro-
Suvienytųjų Valstijų val-
džios. Moka 3 procentus
nuo sudėtų pinigų. Galima
susisiekti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,
Išdirbėjas.
Mandagus patarnavimas.

Lietuviškos Dėlės

ir iš kitur prisiųsti vaistai
pigiausi ir geriausi, gaunami pas:
Wm. S. COWEN
Druggist
13 S. Centre St., - Pottsville, Pa.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklu
draugystem. o y-
patingai: šokardu
guzikučių meta-
liu, anameliotu
ir padengtu celu-
loid'u, šarpu, ve-
liu ir karunu.

Man pavestus dar-
bus atlieku artis-
tiškai.

M. A. Norkunas
ROSE ST., MONTELO, MASS.

Bell System

TELEFONO SUJUNGIMAI negali vi-
suomet but pabaigti, kuomet numeris
yra pirma yra pašaukiamas.

Jei pasakyta, kad linija yra "busy", tai nešauk
kas valandėlė. Palauk geroką valandėlę.

Jei telefonistė atsako "does not answer", tai
nesakyk "there is always someone there". As-
mens, kurį pašaukė gali nebut namie tuo tarpu.

Palauk ir pašauk vėl.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

NAUJIENA! Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga Oliveris Twistas

Angliškai Parašė

CHARLES DICKENS

Lietuvių Kalbon Vertė

Jonas Kmitas

Yra tai labai graži ir interesinga
apysaka. Pradėjus skaityti, sunku
yra atsisitraukti nuo knygos. Kiek-
vienas, norintis smagiai ir naudin-
gai praleisti laiką, lai skaito šią kny-
gą. Yra tai stora knyga, turinti 520
puslapių, o kainuoja
TIKTAI \$1.00

**Tokios geros, naudingos ir drauge
taip pigios knygos dar nebuvo
pardavime!**

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS
TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite atrašu:
DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.
Rašyk tuojau.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsisakyti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-ko "vėsi-
pių" didelio formato ir su šia
svarbiausių žinių iš Amerikos,
Lietuvos ir iš viso pasviečio.
"Katalikas" metams \$2, pusei metų \$1.
Užsirašyt "Katalikas" galima kiek-
viename laiš. Rašykite tuojau, o
gausite vieną "Kataliko" numerį pa-
matyti veitui.

J. M. TANANEVICZ,
3249 S. Morgan St., Chicago.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.
4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.
Priimame pinigų į Banką uždešijimui nuo
vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią
procentą ratomis ant metų. Siūnėme pinigų
visas dalis vieto pigiai, greitai ir teisingai,
sveitintį žmonių pinigų namuose, perka ir
parduoda. Parduodame sifortas ant visu-
linių į kraują ir kraują, taipgi tikėtus ant
geležinių po visa Amerika ir Europą.
Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir de-
kumentus visose kalbose ir duoda rodą lie-
tuviams viešuosiuose atsitikimuose ir reikalo-
se ypatiai ir per laiškus. Tik kreipkitės
viešimui atrašu.

"JAUNOJI LIETUVA"

Ilustruotas Literatūros, Mokslo
Visuomenės Mėnesinis
Laikraštis

Išėjo iš spaudos jau trečiasis numeris.
"JAUNOJI LIETUVA" laikosi bėparytės pašangiosios pakraipos.
"JAUNAJAI LIETUVAI" sandarininkauja, prižadėjo ir pakvieta
sandarbininkauti beveik visi pirmaeiliai mūsų poetai, beletristai,
mokslininkai, publicistai ir t. t.
"JAUNAJA LIETUVA" leidžia bendrovė, inkorporuota pagal Illinois
valstijos tiesas.

Kiekvienas, kuris užrašys namaziūš kaip tris metinius prenumera-
torius "Jaunajai Lietuvai", gaus dovaną 6 knygas V. Kudirkos
raštų, T. M. D. išleistų.
"JAUNOJI LIETUVA" kainuoja metams \$5.00, pusei metų \$1.50,
pavienis numeris 25 centai.

Visa ką siųskite atrašu:

"JAUNOJI LIETUVA"

4611 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Daktaras Ignolas Stankus,

Lietuvis daktaras. Gydo ivairiausias ligas Vyru, Moteriu ir Vaiku. Daro opera-
cijas. Turėi savo locna ligonbuti. Lektarstas sutapo patal del kiek vieno sergancio.
Ofiso Valandos: Nuo 9 iki 11 iki 12 rito: 2-4 po pietų, 7-9 vakara. Nedeli iki 9 po pietų.
Kreipkitis reik visumant ant tikro adreso taip:
DR. STANKUS, 1210 S. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

D rover 3473
J. S. KAWALLS
LIETUVIS FOTOGRAFAS
1624 W. 47th St. Kertė Marshfield Ave. netoli nuo Ashland Ave.
Naujaisi ir geriausi pareikalai vestuvoms ir kitiems atsitikimams. Ateik ir pats pamatyk

"ATEITIS"

Naujas Savaitinis Laikraštis.

Skiriamas daugiausiai jaunimo reikalams. Kadangi visos žmo-
nijos geresnės ateities viltimi yra jaunimas, todėl kiekvienas pri-
valo rūpintis jaunimo apšvietimu.

"ATEITIS" yra bėparytviškas jaunimo laikraštis ir bėparytviš-
kai tarnaus kultūriškiems jaunimo reikalams.

"ATEITIS" gvildena ir kitokius gyvenimo klausimus.

"ATEITIJJE" tilpa kodaugiasiai žinių apie mūsų jaunimo ju-
dėjima ir veikimą. Taipgi tilpa daugybė ir kitokių žinių ir žin-
lių iš Lietuvos ir iš viso pasaulio.

"ATEITI" išleidžia nuo Nauju Metų kooperatiška bendrovė.

"ATEITIS" inkorporuota ant \$25,000.00 pagal Massachusetts val-
stijos tiesų reikalavimą.

"ATEITIS" yra 8 puslapių didumo ir prekiuoja tiktai \$1.50 me-
tams ir 85c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrūbėžines viešpa-
tijas \$2.00 metams ir \$1.25 pusei metų.

"ATEITIS" galima užsisakyti šiuo adresu:

"ATEITIS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
(kas prisiųs savo adresą gaus vieną numerį pažiūrėjimui dykai).

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA"?

Gal nežinau kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas
Pėtyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir
svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir
viso svieto, o prenumerata kasduoja me-
tai tik \$2.00, pusei metų \$1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

5 JUSŲ MOKYKLOS VIRŠININKAMS 5

Gražios kolegijų viešuosius

Yale ir Harvardo, kiekvienas 9 c. x 24
col. Princeton, Cornell, Michigano
Kiekvienas 7 col. x 21 col.

Visi geriausio mūlo su mūlo antgal-
vais, stipeliais, radėmis, maskotais
\$68Manyare. Iliu Simtė: asni. Iliu, vo
padarytais tikrose spalvose. Tas puik-
kus surinkimas siūniamas už 50 c.
ir 5 centus krasos ženklelių už prisiun-
timą. Siųsk tuojau.

HOVARD SPECIALTY COMPANY
Dayton, Ohio.

Pirmutinis Lietuviškas New Yorke UŽEIGOS NAMAS arba HOTELIS

LIETUVIAI, KREIPKITĖS PAS SAVUOSIUS

Mes pažymim, kad butiniai yra reikalingi lie-
tuviams New Yorke UŽEIGOS NAMAS. Tai mes ir
įsteigim tą užeigą namą, kuris randasi po nume-
riu 498 Washington St., kampas Spring St., New
York, City. Brangūs keliauninkai, kurie manot ke-
liauti į Lietuvą, nepamirškite atsilankyti į mūsų užeigą
namą, o gausite sanžinikus patarimus. Mes pastin-
kam New Yorke pasidėsius, pribuvusius iš kitų miestų
Štetkiam jiems nakvyne ir parupinam pasportus
iš konsulo.

PARDUODAM LAIVAKORTES

ant drožiančių ir greičiausių garlaivių už pigiausią
kainą iš Lietuvos ir į Lietuvą. Siūnėm ir išimam
pinigus visų viešpatyčių. Darom davienas pigiau
kaip kiti. Reikalauk laivakortę kainu, pažymė-
mas iš kur į kur nori važiuoti. Mėdžiam kreipitės
pas mus su visokiais reikalais į artymiausį jums offi-
są ar per laiškus.

Geo. J. BARTASIUŠ ir J. P. WASILIAUCKAS

498 Washington St., 261 W. Broadway

Corner Spring Street, NEW YORK City, N. Y.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

SO. BOSTON, MASS.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.